

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 13/8349	
	Arkiv sakID.: 13/1976	Saksbehandler: Evald Solbakken
Sluttbehandlede vedtaksinstans: Kommunestyre		
Sak nr.: 087/13	FORMANNSKAP KOMMUNESTYRE	Dato: 07.11.2013

NYE VESTMYRA SKOLE - ROM OG FUNKSJONSPROGRAM

Vedlegg: Rom- og funksjonsprogram
Uttalelse fra Utdanningsforbundet

Sammendrag:

Byggeprogram – nye Vestmyra skole

Bakgrunn for prosjektet nye Vestmyra skole

Kommunestyret behandlet sak om ny skolestruktur (sak 74/12 Kommunestyret 15.12.2011)

Kommunestyret har videre i sak 181/12 Kommunestyret 13.12.12 gjort vedtak om at gjennomføringen av ny skolestruktur skal være ferdigstilt senest til skolestart 2016

Jfr. Punkt e i vedtaket om ny skolestruktur er rådmannen gitt i oppdrag å starte opp et prosjekt for etablering av de to skolene i sentrum. En 1 – 10 skole på Vestmyra og en 1- 4 skole på Finneid. Vedtaket innebærer også at det skal gjøres vurdering i forhold til å beholde/gjenbruke Vestmyra 1- 7 for bruk til 1-4 løsning i henhold til den nye strukturen.

Organisering av arbeidet med planlegging/bygging nye Vestmyra skole

Formannskapet er styringsgruppe for prosjektet gjennomføring av ny skolestruktur og behandlet i møte (sak 17/13 Formannskapet 11.03.13) mandat og prosjektbeskrivelse for prosjektet.

I henhold til prosjektplanen er et av delprosjektene planlegging og bygging av ny skole på Vestmyra. Rådmannen har organisert arbeidet i prosjektet etter forslag lagt inn i prosjektplanen, og for arbeidet med planlegging ny skole er det nedsatt en egen prosjektgruppe.

Prosjektgruppa har hatt følgende sammensetting:

Evald Solbakken, prosjektleder, leder
Atle Borøy, rektor Vestmyra skole, prosjektkoordinator
Terje Valla, konstituert enhetsleder skole
Odd Arve Horsdal, enhetsleder Bygg/eiendom
Hanna Kielland, rektor Erikstad skole
Yngvar Pettersen, undervisningsinspektør Vestmyra skole
Lena Wangen, tillitsvalgt utdanningsforbundet Vestmyra skole

Marina Isaksen, fagforbundet og Hauan skole
Tore Rørnes, FAU Vestmyra skole
Karianne Laksosnes, FAU Erikstad skole
Tom Gunnar Rasmussen, verneombud Vestmyra skole
Simen Zahlsen, elevrepresentant Vestmyra skole
Helena Johnsen, elevrepresentant Vestmyra skole

Prosess

Det første en tok tak i var å avklare tallgrunnlaget for nye Vestmyra skole. Ut fra beregningene som ble gjort ifm. utredningene for ny skolestruktur samt grundige vurderinger av elevtallsutviklingen, gjennomgang av fødselstall de siste 10 år og SSB's prognoser for antall innbyggere i aldersgruppen 6 - 15 år de nærmeste årene, har rådmannen valgt å ha som utgangspunkt at nye Vestmyra planlegges for inntil 675 elever. Fordelingen av elever på de ulike trinn vil etter dette bli; 1.- 4. trinn 155 elever, 5.-7. trinn 260 elever og 8.-10.trinn 260 elever. Finneid skole omgjøres til ren barneskole 1.- 4.trinn og med beregnet elevtall på 180.

En viktig del av arbeidet i startfasen har vært kunnskapsinnhenting og å skaffe erfaring og læring omkring det som går på innhold og utforming og av et moderne og fremtidsrettet skolebygg. Deler av prosjektgruppa har i den anledning vært på flere studieturer og besøkt nybygde skoler i Svolvær, Oslo, Trondheim og Ålesund. Vi har også hatt møter med undervisningsbygg Oslo kommune, eiendomsavdelingen i Nordland Fylke og Vågan kommunale eiendomsselskap og har gjennom dette fått gode innspill og råd til planleggingen av skolebyggprosjektet.

Geoteknisk undersøkelse av tomteområde

Det er videre gjort grunnundersøkelser og geotekniske vurderinger av tomteområdet for skolen. Tre firmaer ble forespurt om å levere tilbud, og Multiconsult fikk oppdraget. Resultatene fra undersøkelsen konkluderer med at tomta ligger utenfor området som kan berøres av kvikkleireskred. Dette tilsier at NVE's retningslinjer nr. 2/2011 vedrørende bygging i områder som utsettes for kvikkleireskred ikke gjelder for dette byggeprosjektet.

Rapporten fra Muliconsult er vedlagt saksdokumentene

Programmering

Til hjelp i arbeidet med å få laget et funksjon- og arealprogram for nye Vestmyra skole er Norconsult leid inn som rådgivende konsulenter.

Sammen med prosjektgruppa har de planlagt og vært med på å organisere arbeidet rundt dette. Det har særlig vært vektlagt å sikre best mulig medvirkning fra brukerne og det å få innspill og tilbakemelding til de forskjellige funksjonsområdene som skolen skal dekke. Vi har gjennomført en serie med brukermøter der vi har fått inn mange nyttige forslag og synspunkter på hva som bør vektlegges og tas hensyn til i utformingen av nyskolen. I tillegg til driftspersonell har alle lærere, assistenter og SFO-ansatt i Fauske-skolen deltatt i disse møtene. Det har også vært arrangert en egen workshop der temaet har vært skolens uteområde og hvilke krav vi skal stille til uteområdet både funksjonsmessig og innholdsmessig. Som folkehelsekommune ønsker rådmannen å fremheve betydningen av å kunne tilby leke- og oppholdsarealer som gir barn og unge gode utfoldelsesmuligheter for allsidig fysisk aktivitet. Det vil i så måte være i tråd med kommunens strategiske fokus på folkehelsearbeid å satse spesielt på å utvikle uteområdet på Vestmyra til et attraktivt aktivitetsområde - ikke bare for bruk i skoletiden, men også som et rekreasjonstilbud for nærmiljøet og for innbyggerne i kommunen.

Etter hvert som Norconsult har levert inn sine utkast til funksjonsbeskrivelser for delområdene for skolebygget har vi sendt disse ut til gjennomlesning og for kommentarer til brukergruppene. Rådmannen har også i egen mail til alle ansatte minnet om at det er nå i denne fasen vi har mulighet for å påvirke beslutningene som skal gjøres mht. hvordan den fremtidige skolen skal utformes.

Mulighetsstudie dagens barneskole

I tillegg til programmeringsarbeid har Norconsult også gjort en gjennomgang og vurdering av eksisterende barneskole på Vestmyra. Dette i forhold om bygningen arealmessig og funksjonsmessig vil tilfredsstillende kravene til skolebygg for den nye sentrumsskolen 1.- 4. trinn og med to paralleller på hvert trinn. Resultatet av denne mulighetsstudien er at bygget arealmessig har tilstrekkelig størrelse til å dekke behovet for barnetrinnet, og med forholdsvis moderate justeringer vil bygget også passe godt som en 1.- 4. trinns skole.

For prosjektet som helhet er dette gledelig og får naturligvis stor innvirkning på økonomien ettersom arealet for nybygg vil bli vesentlig redusert i forhold til tidligere antagelser.

Plan for gjennomføring - videre framdrift for byggeprosjektet

I figuren nedenfor (fig. 1) vises oversikt over de ulike fasene for gjennomføring av prosjektet. I henhold til denne planen er vi nå ferdig med programmeringen. Forutsatt at byggeprogrammet blir godkjent vil vi så være klar for neste fase som innebærer å få byggeprogrammet brakt videre og omgjort til en plan- og skisse løsning for bygget.

Det er i tillegg til fasebeskrivelsene satt opp plan med innlagte hovedmilepæler og tidsberegning for utførelse av de større oppgaver og aktiviteter i prosjektet. Planen vises i fig. 2

Hovedmilepæler for gjennomføring byggeprosjekt nye Vestmyra skole

Hovedaktiviteter		Okt 013	Nov 013	Des 013	Jan 014	Feb 014	Mars 014	2.kv 014	3.kv 014	4.kv 014	1.kv 015
HA 01	Ferdigstille funksjons-arealprogram										
HA 02	Presentasjon funksjons- arealprogr.										
HA 03	Behandling byggeprogram i FOR										
HA 04	Entrepriseform utredes og behandles som egen sak										
HA 05	Konkurransesgrunnlag utarbeides - utlysning anbud										
HA 06	Gjennomføring av prekvalifisering										
HA 07	Tilbudsinngivelse utvalgte firma										
HA 08	Gjennomføring av anbuds konkurranse totalentreprise (evnt. forprosjekt)										
HA 09	Utvelgelse vinner av anbudskonkurranse – kontraktsinngåelse										
HA 10	Prosjektering										
HA 11	Oppstart bygging										

Fig 2

Sammendrag funksjon- og arealbeskrivelse

Generelle krav til utformingen

Nye Vestmyra skole vil fremstå som et topp moderne skoleanlegg med en svært rasjonell og effektiv arealutnyttelse. Skolens planløsning skal ha en funksjonell og mest mulig optimal intern kommunikasjon og sammenheng i bygningsmassen, og fornuftig disponering av uteområdet til ulike aktiviteter. Dette betyr at det settes krav til en høy arealeffektivitet med lite rent

trafikkareal, stort bruksareal og en gunstig brutto/netto-faktor, men uten at det går utover funksjonaliteten i bygget. Men målet om å få et arealeffektivt bygg skal ikke begrense eller være til hinder for å få gode dagslysforhold også i rom inne i bygget. Bygget skal utformes slik at en kan bevege seg tørrskodd mellom de ulike funksjonene i anlegget.

Planløsningen må være slik at det legges til rette for sambruk av funksjoner i anlegget, mellom ulike brukere av anlegget – både internt og eksternt. Samtidig må det være mulig å skjerme arealer som ikke skal ha sambruk.

Bygget skal ha en tydelig sonedeling der småskolen, mellomtrinnet og ungdomstrinnet har adskilte områder som sitt trinnareal. Hvert trinnområde vil ha egne ankomst/inngangspartier og også uteområder som eradskilt fra øvrige deler av tomteområdet. På samme måte vil administrasjon og fellesfunksjoner som bibliotek, musikk, skolekjøkken, kantine og auditorium være samlet i eget område og ha plassering i nær tilknytning til inngangspartiet. Det skal legges til rette for god kommunikasjon og samarbeid mellom alle aktører i skolen og også i forhold til eksterne brukere.

Undervisningsformer, arbeidsformer og brukergrupper endrer seg over tid. Man skal derfor skape en bygning hvor de fysiske rammene kan endres i takt med denne utviklingen og nye krav. Bygningen skal således være fleksibel og avspeile den omstillingsevnen som man ønsker at barna – og de voksne – skal tilegne seg. Bygget skal også være elastisk, i den forstand at det uten for store inngrep skal kunne utvides ved behov.

Anlegget skal tilfredsstillende alle relevante krav i TEK10.

Pedagogiske føringer

Vestmyra skole skal være en arena som gir rike muligheter for pedagogisk nytenkning og aktiv utfoldelse. Skolen skal ha sin forankring i kjente pedagogiske prinsipper, samtidig som framtidsmuligheter og kreativitet vektlegges. Bygget skal romme ulike aktiviteter innenfor skole og fritid. Skolen med uteområde skal kunne være i bruk fra morgen til kveld i ukedager og i helger, og det er et mål at anlegget skal fungere som et samlingspunkt og en aktiv møteplass for nærmiljøet.

På skolen skal elevene oppleve læring, fysisk aktivitet, kunst og kultur i mange former, og de skal selv få uttrykke seg på varierte måter og utvikle sine egne evner og sitt talent. En kort sammenfatning av mål og ønsker for den nye skolen kan sammenfattes i følgende punkter.

Den nye skolen skal

- være et sted hvor elevene er i sentrum
- vektlegge variert elevaktivitet for å oppnå læring og trivsel
- legge til rette for engasjement hos elevene for å oppnå læring og trivsel
- være et sted hvor den gode opplevelsen står sentralt
- legge til rette for gode relasjoner og fellesskap med andre

Mye av grunnlaget for god helse i oppveksten og gjennom livsløpet, legges i barne- og ungdomsårene. Det er i barnas og samfunnets interesse å arbeide for at skolen bidrar til at barn og unge får en sunn fysisk og psykisk utvikling. Levevaner som etableres tidlig i livet, er med å prege helsen resten av livet. Skolen når alle barn på tvers av sosiale skillelinjer, og er derfor sentrale arenaer i arbeidet med å utvikle holdninger og utjevne sosiale forskjeller i levevaner og helse.

Den gode skolen skal gi alle elever, og dens voksne medarbeidere, de beste betingelsene for læring og utvikling. Fauske kommune tar denne utfordringen på alvor, og ønsker å bygge en

framtidrettet skole som skal den beste helsefremmende skole som pedagogisk og bygningsmessig gir rom for fleksible og varierte løsninger.

Elevene skal kunne være aktivt medvirkende i både planlegging, gjennomføring og vurdering av sin egen læringsprosess. Lærere og elever skal sammen jobbe for å oppnå et positivt læringsmiljø og et godt læringsutbytte for alle. Det finnes omfattende teori og forskningsmaterieell som beskriver hvordan læring skjer, og hva som er viktige rammebetingelser for læring. Punktene nedenfor sier noe om det pedagogiske grunnsynet som den nye skolen skal ha som grunnlag for sitt arbeid med elevene.

- Vi lærer best dersom vi opplever tilhørighet og gode relasjoner til lærere og andre elever
- Vi lærer best gjennom tydelige målformuleringer og arbeidsinstruksjoner
- Vi lærer best når vi får hyppig feedback i det daglige læringsarbeidet
- Vi lærer best når vi er aktivt deltakende, og selv vurderer læringsprosessen vår
- Vi lærer gjennom kommunikasjon og samhandling
- Vi konstruerer vår kunnskap og kompetanse
- Vi har ulike preferanser og læringsstiler
- Vi lærer mer dersom vi får bruke hele kroppen - alle sansene - i læringsprosessen
- Vi har ulike forutsetninger for å lære og å forstå
- Motivasjon er sentralt i læringsprosessen
- Autonomi og mestring er avgjørende for motivasjon

Gode læringsarealer skal gi mulighet for at stille fordypning og individuelt arbeid skal kunne foregå samtidig som samtale og samarbeid foregår et annet sted i området. Det er store utfordringer i å skape omgivelser som kan gi rom for alt dette. Ved å bygge varierte og fleksible arealer, vil pedagogene lettere kunne skape alternative læringsmiljøer som ivaretar elevenes behov.

Organisasjonsformer

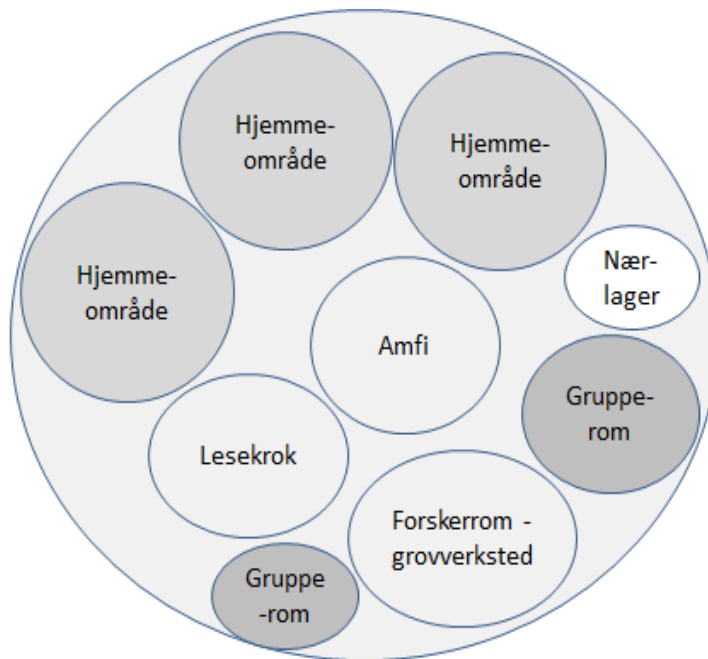
Vestmyra skole skal ha en struktur hvor elevene er trinnorganisert og lærerne organisert i team knyttet til det enkelte trinn. En slik organisering innebærer at et team av lærere har et felles opplæringsansvar for alle elevene på et trinn. Dette betyr at trinnet utgjør en arbeidsenhet, og at elevene på trinnet deles inn i ulike grupper etter behov. Lærerressursene på teamet kan brukes fleksibelt, alt etter behovet i den enkelte situasjon. Samtidig skal alle elever tilhøre en klassegruppe med en kontaktlærer som sin nærmeste voksen. En slik satsning på større grad av trinntenkning vil være en endring i forhold til den tradisjonelle klasseløsningen og vil også få innvirkning på hvordan vi tenker oss areal og rominndeling.

Trinnområde

Nye Vestmyra skal ha sammenhengende trinnarealer for elevene bestående av rom i ulik størrelse og med forskjellige læringsmiljøer. Et bærende prinsipp her er fleksibilitet og gode romløsninger som gir mulighet for mangfold og variasjon i læringsarbeidet. Trinnområdet består av ulike læringsarealer og rom av forskjellig størrelse. Arealene i trinnområdet deles videre inn i eget hjemmeområde/klasseareal og fellesfunksjoner for hele trinnet.

Hvert trinn vil ha egne innganger og egne garderobeområder og vil ikke behøve å krysse andres trinnområde i løpet av skoledagen. Trinnområdene vil være utformet noe ulikt på de forskjellige alderstrinn og «vokser med elevene» slik at de fysiske rammene endres og tilpasses i form og funksjon.

Figuren nedenfor illustrerer hvordan trinnområdet, det generelle læringsarealet for elevene, vil være organisert

Spesialisert

I tillegg til trinnarealene vil nye Vestmyra ha egne spesialiserte læringsareal som skal kunne benyttes av alle i skolen. Felles for disse funksjonsområdene er at de er planlagt og utformet slik at de er skreddersydd til bruk i ulike skolefag så som:

- Musikk
- Idrettsfag
- Mat og helse
- Kunst og håndverk
- Naturfag
- Bibliotek
- Kantinekjøkken

læringsareal

For idrett er det forutsatt at skolen i tillegg til egne arealer også skal bruke idrettshallen i sambruk med videregående skole til gymnastikkundervisningen.

For spesifikk informasjon om innhold og utforming av den enkelte funksjon for spesialisert læringsareal vises det til det fullstendige rom- og funksjonsprogrammet.

Inngangsparti og samlingsarena

Anlegget skal ha en tydelig hovedinngang med foaje og amfi som sentral samlingsarena for hele skolen og nærmiljøet. I nær tilknytning til dette området vil fellesfunksjoner som bibliotek, auditorium, musikk, kantine, gymnastikksal og personalrom være plassert.

Skolefritidsordningen - SFO

I den nye skolen vil SFO være en integrert del av avdelingen for 1-4 trinn. Det er avsatt noe eget areal til denne funksjonen, men SFO disponerer også rom og funksjoner i trinnarealene og har tilgang til spesialrom og fellesarealer i skolen for øvrig. Arealet som er avsatt til SFO i arealprogrammet skal dermed ikke romme alle aktiviteter.

SFO har arealer for opplevelser, læring, lek og aktivitet. Vi tror at i fremtidens skole veksler barna i større grad mellom skole og fritid, organisert læring, friere aktiviteter, måltid og fysisk aktivitet. Utformingen av hele 1-4 avdelingen er tilrettelagt for det.

Innenfor avsatt areal i arealprogrammet er følgende funksjoner løst: aktivitetsrom med kjøkken, arbeidsplass for ansatte samt tilstrekkelig med lagerplass ute og inne.

For spesifikk beskrivelse av den enkelte funksjon vises det til det fullstendige rom- og funksjonsprogrammet.

Spesialpedagogisk avdeling

Fauske kommune bruker forholdsvis store ressurser i dag på å gi tilrettelagt undervisning til elever med særskilte behov. Vi mener det er nødvendig å samordne og utnytte ressursene på en mer hensiktsmessig måte i nyskolen og foreslår derfor etablering av en egen spesialpedagogisk avdeling. Spesialpedagogisk avdeling skal være en integrert virksomhet i Vestmyra skole. Avdelingen vil kunne gi plass for elever fra hele kommunen som har behov for en spesiell tilrettelegging.

I tillegg til egne hjemmeområder og fellesrom i avdelingen, disponerer elever og lærer ved avdelingen også skolens spesialrom og fellesarealer. Avdeling er lokalisert og plassert slik at det er enkelt for elevene å være sammen med andre elever på trinnet sitt, enten ved å besøke trinnarealene eller gjennom å få besøk av elever i egen avdeling. Nærhet til skolens øvrige funksjoner er avgjørende for graden av inkludering.

Avdelingen er utformet med varierte og fleksible arealer. Det gir muligheter for et mangfold av aktiviteter og rom for å skape verdifulle opplevelser og gode lærings- og utviklingsmuligheter. Samtidig gir bygget anledning til å ta imot elevgrupper med ulikt funksjonsnivå. Avdelingen skal utformes med følgende funksjoner:

En avdeling med to hjemmeområder, aktivitetsrom med kjøkken, verksted, opplevelsesrom, treningsrom/fysioterapirom, stellerom, hvilerom/sanserom samt romslig garderobe.

NOA–Norsk som andrespråk

NOA er et opplæringstilbud for alle elever i kommunen som har norsk som andrespråk. Elevene som går her kommer fra mange land og nasjoner. Noen har vært i Norge i en årrekke, andre er nettopp flyttet til kommunen. Enkelte elever har derfor en annen hjemmeskole enn Vestmyra, og er her en periode før de behersker norsk godt nok til å gå på nærskolen. Andre kommer til NOA enkelte dager eller timer i løpet av en uke. Det betyr at ingen dager i NOA er helt like. Alle elevene tilhører et trinn, og elevene starter alltid dagen sammen med kameratene/medelevene sine på trinnet, før de finner veien til NOA. Her kan de være noen timer eller hele dagen, avhengig av opplæringsbehov i norsk. Det betyr at enkelte dager, eller tidspunkt på dagen er det opp mot 20 – 25 elever på NOA, andre ganger kan det være langt færre. Utfra at hensynet til antallet elever på NOA varierer ganske mye, vil vi særlig vektlegge fleksibilitet i utformingen av denne enheten. Vi legger også opp til sambruk av arealene med spesialpedagogisk avdeling.

Personalareal

Lokalene til skolens administrasjon skal ligge sentralt plassert ved hovedinngangen med god tilgjengelighet for ansatte, elever og besøkende. Noen funksjoner skal kunne organiseres i skjermte kontorlandskap,

mens andre rom (eks.rektors kontor , undervisningsinspektørens og SFO leders kontor) vil være mer lukket slik at det kan føres fortrolige samtaler uten at dette overhøres av andre.

Det skal tilrettelegges for gode arbeidsplasser til alle lærerne. Lærerarbeidsplassene skal plasseres i egne områder ved elevenes trinnareal slik at lærere som jobber på samme trinn skal ha mulighet for større grad av faglig fellesskap og samhandling i det daglige arbeid. En slik desentralisering av lærerarbeidsplassene vil være styrke og underbygge trinnorganiseringen som arbeidsmodell.

Uteområdet

Uteområdet skal være en kilde til fysisk aktivitet, felles opplevelser og individuell utfoldelse for barn, ungdom, voksne og eldre i nærmiljøet, og må derfor tilrettelegges for mange formål og ulike brukere. På lik linje med skolebygget skal uteområdet utformes slik at det kan være et sted for målrettet læring. Uteområdene skal være en forlengelse av innearealet, og det skal legges til rette for at deler av undervisningen kan forgå ute. I tillegg til å være en skolegård, skal uteanlegget fungere som et nærmiljøanlegg og en bypark, som blir samlingssted og et attraktivt tur og rekreasjonsområde for alle i Fauske. Skolegårdsfunksjonen skal oppfordre barn og unge til å holde seg i aktivitet, og gi dem opplevelser som forsterker lysten til å utfordre egne grenser. Det skal være et variert område som tar hensyn til elevers ulike alder, funksjons- og ferdighetsnivå. Barn og unge skal stimuleres fysisk, sosialt, motorisk, emosjonelt, estetisk og intellektuelt. Allsidighet og flerbruk er stikkord som også skal vektlegges ved planlegging av uteanlegget.

Dimensjonering av skoleanlegget

- Sum brutto areal for hele skoleanlegget 9300m²
- Gjenbruk eksisterende barneskole 1740m²
- Areal nybygg 7560m²

Arealprogram

Arealberegningene som er gjort er satt opp utfra antall elever og antall ansatte skolen skal dimensjoneres for. Arealprogrammet bygger på beskrivelsen som er gitt i det fullstendige rom- og funksjonsprogrammet.

Vestmyra skole med liten volleyball

Norconsult 2013-10-18

DIMENSJONERING	Elever	Pedagoger	
1-4 trinn	155	11	
5-7 trinn	254	20	
8-10 trinn	254	22	
Spesialpedagogisk avdeling	12	4	
SUM DIMENSJONERING	675	57	
AVDELINGER 1. - 10. TRINN			
	Antall	Areal	Pr.elev
Antall avdelinger	3		
Antall trinnarealer	10		
Maksimalt elevtall	663		
GENERELT LÆRINGSAREAL			
1-4 trinn 155 elever		620	4,00
5-7 trinn 254 elever		1125	4,43
8-10 trinn 254 elever		1125	4,43
SUM GENERELT LÆRINGSAREAL		2 870	4,33
ELEVgarderobber med toalett			
1-4 trinn 155 elever		155	1,00
5-7 trinn 254 elever		200	0,79
8-10 trinn 254 elever		180	0,71
SUM ELEVgarderobber med toalett		535	0,81
SFO			
Base skolefritidsordning SFO		80	0,12
SUM SFO		80	0,12
SPESIALISERT LÆRINGSAREAL:			
Bibliotek		150	0,23
Skolekjøkken med kantinekjøkken og salgsdisk		150	0,23
Naturfag 5-10, grov 1-4		80	0,12
Musikk og drama		150	0,23
Kunst og håndverk		300	0,45
Auditorium		120	0,18
SUM SPESIALISERT LÆRINGSAREAL		950	1,43
FELLESAREAL			
Samlingsarena (kantine, fellesareal)		200	0,30
SUM FELLESAREAL		200	0,30
AREAL STØTTEFUNKSJONER:			
Ledelse og administrasjon		100	0,15
Personalarbeidsplasser med møterom og og produksjonsrom		432	0,65
Møterom		60	0,09
Personalrom (sosiale rom fra idrettshall, som gir støtte)		0	-
Personalgarderobber med toalett og dusj		80	0,12
Skolehelsetjeneste, PPT, logoped (sambruk)		50	0,08
Drift og lager		150	0,23
SUM AREAL STØTTEFUNKSJONER		872	1,32

SUM NETTOAREAL SKOLE		5 507	8,31
Brutto/nettofaktor (ekskl idrettsareal)	1,4		
SUM BRUTTOAREAL SKOLE		7 710	11,63
IDRETTSAREAL (volleyball)		16 x 24	
Spilleflate inkl sikkerhetssone	1	384	0,58
Apparatlager	1	70	0,11
Garderober med toalett	4	110	0,17
Dusj	4	60	0,09
Lærer-/dommergarderobe med dusj og toalett	2	10	0,02
Sosiale rom (sambruk med skole)		100	0,15
Driftspersonell kontor (felles med skole)			-
SUM NETTOAREAL IDRETTSHALL		734	1,11
Brutto/nettofaktor idrettshall	1,3		
SUM BRUTTOAREAL IDRETTSHALL		954	1,44
SUM NETTOAREAL SPESIALPEDAGOGISK AVDELING		454	38
Brutto/nettofaktor spesialpedagogisk avdeling	1,4		
SUM BRUTTOAREAL SPESIALPEDAGOGISK AVDELING		636	53
SUM NETTOAREAL skole, idrettsareal og spesialped.avd.		6 695	10,10
SUM BRUTTOAREAL skole, idrettsareal og spesialped.avd		9 300	14,03

SAMMENDRAG AREALKATEGORIER

	<i>Vestmyra</i>	<i>Pr.elev</i>
Skole		
GENERELT LÆRINGSAREAL	2 870	4,33
ELEVARDERBER OG TOALETT	535	0,81
SFO	80	0,12
SPESIALISERT LÆRINGSAREAL	950	1,43
FELLESAREAL	200	0,30
STØTTEFUNKSJONER	872	1,32
SUM NETTOAREAL SKOLE	5 507	8,31
SUM BRUTTOAREAL SKOLE	7 710	11,63
SUM NETTOAREAL IDRETT	734	1,11
SUM BRUTTOAREAL IDRETT	954	1,44
SUM NETTOAREAL SPESIALPEDAGOGISK AVDELING	454	37,83
SUM BRUTTOAREAL SPESIALPEDAGOGISK AVDELING	636	52,97
SUM NETTOAREAL NYE VESTMYRA SKOLE	6 241	9,41
SUM BRUTTOAREAL NYE VESTMYRA SKOLE	9 300	14,03

RÅDMANNENS FORSLAG TIL INNSTILLING :

Formannskapet tar orienteringen til etterretning og ber rådmannen fortsette arbeidet med å realisere ny skolestruktur, jfr prosjektplanen

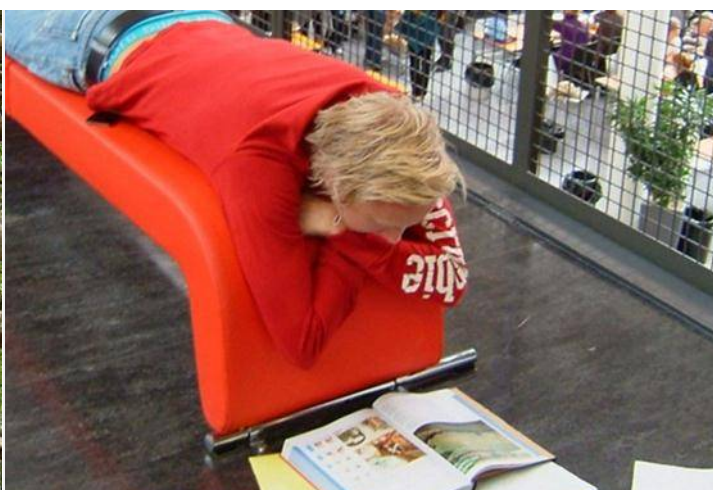
Even Ediassen
rådmann

Fauske kommune

Rom- og funksjonsprogram

Vestmyra skole med spesialpedagogisk avdeling og gymsal

Rev	Dato:	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontroll	
	22.10.2013		balo hahog		

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Innhold

1	Prosjektinformasjon	5
1.1	Rammebetingelser	5
2	Lover og forskrifter	6
2.1	Opplæringsloven	6
2.2	Kunnskapsløftet	6
2.3	Plan og bygningsloven	6
2.4	Universell utforming	7
2.5	Arbeidsmiljøloven	7
2.6	Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler	7
2.7	Folkehelseloven	7
3	Generelle krav	8
3.1	Planløsning	8
3.2	Generalitet, elastisitet og fleksibilitet	8
3.3	Arkitektonisk uttrykk	9
3.4	Krav til tekniske løsninger	9
4	Arealprogram	10
5	Overordnede prinsipper for utforming	12
6	Pedagogiske føringer	14
6.1	En framtidrettet skole	14
6.2	Motivasjon for læring	15
6.3	En lærende organisasjon	16
7	Inngangsparti og samlingsarena	19
8	Spesialisert læringsareal	21
8.1	Bibliotek	21
8.2	Musikk	22
8.3	Mat og helse	23
8.4	Opplæringsrom med KantineFunksjon	25
8.5	Naturfag	26
8.6	Kunst og håndverk	28
9	Trinnområde	31
9.1	Ord og uttrykk	31
9.2	Nøkkelopplysninger for trinnområdene	32
9.3	Generell utforming	33

9.4	Hva skjer i trinnområdene?	34
9.5	Elevgarderobber og toaletter	35
10	Skolefritidsordning - SFO	37
10.1	Generell utforming	37
11	Spesialpedagogisk avdeling	39
11.1	Generelle føringer	39
11.2	Elevenes opplæringsbehov	40
11.3	Funksjonsbeskrivelse	41
12	NOA – Norsk som andrespråk	44
13	Ledelse og personal	46
13.1	Administrasjon og ledelse	46
13.2	Personal- og møterom	46
13.3	Personalgarderobe	47
13.4	lærerarbeidsplasser	47
13.5	Sambruk av møterom	47
14	Støttefunksjoner	49
14.1	Skolehelsetjenesten	49
15	Drifts- og støtteareal	50
15.1	Lagerareal	50
15.2	utendørslager	50
15.3	Renhold	50
15.4	Avfallshåndtering	51
15.5	Tekniske rom	51
15.6	Varemottak	51
16	Uteområde	52
16.1	Mål og visjoner	52
16.2	Hvem planlegges det for?	53
16.3	Helse i alt vi gjør – Folkehelseperspektiv	53
16.4	Betydningen av fysisk aktivitet for barn og unge	53
16.5	Uteanleggets utforming	54
17	Trafikk og parkering	58
	Litteratur	59

1 Prosjektinformasjon

1.1 RAMMEBETINGELSER

Fauske kommune har i forbindelse med ny skolestruktur vedtatt å bygge ny skole på Vestmyra i ytterkant av Fauske sentrum. Eksisterende barneskole skal beholdes og inngå i det nye skoleanlegget. Den nye skolen skal bindes sammen med eksisterende skole, og deler av romprogrammet beskrevet i det følgende, skal løses i eksisterende skolebygg. Ungdomsskolen skal rives.

1.1.1 Dimensjoneringsgrunnlag

Skolen skal planlegges og dimensjoneres for 675 elever fordelt på 10 trinn, inklusiv en spesialpedagogisk enhet for inntil 12 barn. I skolen bygges det idrettsareal. Det forutsettes at eksisterende idrettshall benyttes som idrettsareal for 5-10 trinn.

Tabellene under beskriver dimensjoneringsgrunnlaget for skolen.

Skole	Antall		Kommentarer
	Personer	Årsverk	
Elever	675		155 elever på 1. – 4. trinn 254 elever på 5. – 7. trinn 254 elever på 8. – 10. trinn 12 elever i spesialpedagogisk avd.
Pedagoger	72	72	
Ledelse	10	10	
Assistenter	4		
Andre ansatte	7	4	Renhold, tilsyn, drift

2 Lover og forskrifter

Det viktigste regelverket for å ivareta skolen og skolemiljøet i driftsfasen er særlig knyttet til fem lover, med tilhørende myndigheter:

- Opplæringsloven av 17. juli 1998 (Kommunens skoleavdeling)
- Kunnskapsløftet vedtatt juni 2004, trådte i kraft 2006
- Plan- og bygningsloven av 1. juni 2010 (Kommunens bygningsmyndighet).
- Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven av 20. juni 2008 (Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne).
- Arbeidsmiljøloven av 4. februar 1977 (Arbeidstilsynet)
- Forskrift om miljøretta helsevern (Kommunehelsetjenesten) 9. mars 2012.
- Folkehelseloven (Helse- og omsorgsdepartementet) 1. januar 2012.

2.1 OPPLÆRINGSLOVEN

Barn i skolepliktig alder har, ifølge opplæringsloven, rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring. Dette er regulert i opplæringslovens § 9a-2: Det fysiske miljøet. Skolene skal planlegges, bygges, tilrettelegges og drives slik at det blir tatt hensyn til tryggheten, helsen, trivselen og læringen til barna.

2.2 KUNNSKAPSLØFTET

Kunnskapsløftet er reformen i grunnopplæringen som trådte i kraft i 2006. Reformen førte til en rekke endringer i skolens innhold, struktur og organisering. Et overordnet mål for reformen er at alle elever i norsk skole skal utvikle grunnleggende ferdigheter og kompetanse, slik at de kan delta aktivt i kunnskapssamfunnet. Prinsipper for opplæring tydeliggjøres i læringsplakaten. Her fremkommer det blant annet at skolen skal gi alle elever like muligheter til å utvikle sine evner og sitt talent individuelt og i samarbeid med andre, og at skolen skal fremme tilpasset opplæring og varierte arbeidsmåter. Dette betinger at skolebyggene tilrettelegges og bygges på en slik måte at det muliggjør varierte læringsformer etter intensjonene i kunnskapsløftet.

2.3 PLAN OG BYGNINGSLOVEN

Plan og bygningsloven med tilhørende byggeforskrift inneholder omfattende krav til det fysiske miljøet. Ny plan og bygningslov trådte i kraft 1. juli 2010. Lovverket kommer spesielt til anvendelse i sammenheng med planlegging og oppføring av nye skolebygg og rehabilitering av eksisterende bygg. Loven gir og sterke føringer for universell utforming.

2.4 UNIVERSELL UTFORMING

Ifølge opplæringsloven har alle elever "rett til ein arbeidsplass som er tilpassa behova deira. Skolen skal innreist slik at det blir teke omsyn til dei elevane ved skolen som har funksjonshemmingar" (Opplæringslova § 9a-2). Universell utforming er en strategi for planlegging og utforming av produkter og omgivelser for å oppnå et inkluderende samfunn med full likestilling og deltakelse for alle. Prinsippet om universell utforming er lovfestet i Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, som trådte i kraft 1. januar 2009. Ifølge loven skal offentlig virksomhet og privat virksomhet som er rettet mot allmennheten, arbeide aktivt og målrettet for å fremme universell utforming innenfor virksomheten. Loven omfatter skolens plikter til å sikre universell utforming i tråd med loven. Når det gjelder spesifisering av krav til universell utforming av bygg og utearealer skal TEK 10 legges til grunn. For øvrig vises til: www.universell-utforming.miljo.no.

2.5 ARBEIDSMILJØLOVEN

De ansatte sine miljøkrav er ivaretatt gjennom Arbeidsmiljøloven. Arbeidstilsynet fører tilsyn med at loven etterfølges. Ved bygging av nye skoleanlegg er det viktig at en legger til grunn de retningslinjer som loven og tilhørende forskrifter legger opp til. Dette gjelder blant annet kontorarbeidsplasser for lærere, forholdene for administrasjonen, samt alle personalfasiliteter i anlegget.

2.6 FORSKRIFT OM MILJØRETTET HELSEVERN I BARNEHAGER OG SKOLER

Forskriften trådte i kraft 1.1.1996 og blir ofte kalt for barnas arbeidsmiljølov. Forskriften inneholder krav til det fysiske og sosiale miljøet, og stiller krav til bl.a. ansvarsforhold, internkontroll, plikt til opplysning og informasjon, tilsyn, sanksjoner og klage. Formålet med forskriften er å bidra til at miljøet i barnehager og skoler fremmer helse, trivsel og gode sosiale og miljømessige forhold samt forebygger sykdom og skade. Forskriften forutsetter at det enkelte skoleanlegg skal godkjennes. Dette gjelder også nye skoler.

2.7 FOLKEHELSELOVEN

Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven av 24. juni 2011 nr. 29) trådte i kraft 1. januar 2012. Formålet med denne loven er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse.

Loven skal sikre at kommuner, fylkeskommuner og statlige helsemyndigheter setter i verk tiltak og samordner sin virksomhet i folkehelsearbeidet på en forsvarlig måte. Loven skal legge til rette for et langsiktig og systematisk folkehelsearbeid., derfor skal «Helse i alt vi gjør» være gjennomgående prinsipp for utforming av skoleanlegget inn- og utomhus. Særlig med tanke på skolens uteområde skal man planlegger for allsidig fysisk aktivitet for alle aldersgrupper. Det være seg arealer for lek og utfoldelse, eller tilrettelegging for sykkel- og gangstier, eller tiltak for å begrense motorisert trafikk.

3 Generelle krav

3.1 PLANLØSNING

- Det skal søkes å finne løsninger som gir en funksjonell og mest mulig optimal intern kommunikasjon og sammenheng i bygningsmassen, og fornuftig disponering av uteområdet til ulike aktiviteter.
- Det nye anlegget skal ha en høy arealeffektivitet med lite rent trafikkareal, stort bruksareal og en gunstig brutto/netto-faktor, men uten at det går utover det funksjonelle eller legger store begrensninger på mulighetene for å legge til rette for gode dagslysforhold og utsikt.
- Bygget skal utformes slik at en kan bevege seg tørrskodd mellom eksisterende skolebygg og det nye skoleanlegget.
- Planløsningen må være slik at det legges til rette for sambruk av funksjoner i anlegget, mellom ulike brukere av anlegget – både internt og eksternt. Samtidig må det være mulig å skjerme arealer som ikke skal sambrukes.
- Utforming av de ulike rom må være slik at møblerbarheten og bruksegenskapene blir gode. Eksempelvis er lange og smale undervisningsrom med vinduer på kun en kortvegg ikke akseptabelt.
- Bygget skal ha en tydelig sonedeling slik at bestemte soner kan låses av, mens andre er tilgjengelige for ulike brukere. Følgende soner skal etableres, og kunne låses av, samtidig som andre er tilgjengelige:
 - Administrasjons- og personalarealer
 - Personalrom og enkelte møterom
 - Generelle læringsarealer (elevenes trinnarealer). Det presiseres at de ulike trinnarealene 1-4, 5-7 og 8-10 skal være i egne soner.
 - Spesialiserte læringsarealer (naturfag, kunst- og håndverk).
 - Sentralrom med kjøkken/kantine, musikkrom, bibliotek og auditorium. Det understrekes at hvert av disse rommene skal kunne låses av enkeltvis i tillegg.

3.2 GENERALITET, ELASTISITET OG FLEKSIBILITET

- I anleggets levetid må det påregnes nye undervisnings- og arbeidsformer, noe som stiller store krav til fleksibiliteten i bygget.
- Anlegget må over tid kunne tilpasses nye krav og nye brukere. Om elevtallet i framtiden vil øke, må det være tilrettelagt for en utvidelse av anlegget. Dersom

elevtallet skulle gå vesentlig tilbake, må en kunne ta deler av anlegget i bruk til andre formål.

3.3 ARKITEKTONISK UTTRYKK

- Arkitekturen skal manifestere skoleanlegget som et moderne og framtidsrettet anlegg for skoleverket i Fausk kommune.
- Anlegget skal fungere effektivt og rasjonelt, og stå fram som tydelig og med et uttrykk som speiler god kvalitet. Bygget skal være inspirerende og kreativt.
- Bygget skal fremstå som et miljøvennlig læringsbygg, med framtidrettede energiløsninger.

3.4 KRAV TIL TEKNISKE LØSNINGER

- Anleggets utforming og de valgte tekniske løsningene skal tilfredsstillende alle relevante krav i TEK10. I tillegg skal følgende spesifikke krav stilles til de tekniske løsningene:
- Systemene for blant annet ventilasjon, låser og alarm skal kunne styres separat for hver sone. Dette for å være tilpasset utleie utenom skoletiden.
- Interne kommunikasjonslinjer må planlegges slik at transport fra varemottak til funksjoner i anlegget blir effektiv.
- Anleggets avfallshåndtering skal tilpasses kildesortering, og dette må kunne nyttes i en pedagogisk sammenheng. Dette gjelder ute og inne.
- Det skal tilrettelegges for bruk av digitale hjelpemidler (pc, brett, digitale tavler ol) i alle rom for opplæring, møter og testing. Den digitale infrastrukturen skal integreres i bygget og kunne tilpasses framtidige behov. I hele bygget skal det være god tilgang til trådløst nett, og enkelte steder også kablet nettverk. I alle læringsareal, møterom og testrom må utformingen ta hensyn til plassering og bruk av digitale tavler.
- Rom og arealer for varig opphold skal ha gode dagslysforhold og utsikt. Dagslysfaktor i rom for varig opphold skal være minimum 5 %. Viser til SINTEF Byggeforskrift, detaljblad 421.626 for beregningsmåte av gjennomsnittlig dagslysfaktor.
- For nærmere beskrivelse av krav til bygning og tekniske anlegg vises til [byggeprogram/kravspesifikasjon i et eget dokument](#)

4 Arealprogram

DIMENSJONERING	Elever	Pedagoger
1-4 trinn	155	11
5-7 trinn	254	20
8-10 trinn	254	22
NOA - og andre spesial pedagogiske funksjoner		15
Spesialpedagogisk avdeling	12	4
SUM DIMENSJONERING	675	72
AVDELINGER 1. - 10. TRINN	Antall	Areal
Antall avdelinger	3	
Antall trinnarealer	10	
Maksimalt elevtall	663	
GENERELT LÆRINGSAREAL		
1-4 trinn 155 elever		620
5-7 trinn 254 elever		1125
8-10 trinn 254 elever		1125
SUM GENERELT LÆRINGSAREAL		2 870
ELEV GARDEROBER MED TOALETT		
1-4 trinn 155 elever		155
5-7 trinn 254 elever		200
8-10 trinn 254 elever		180
SUM ELEV GARDEROBER MED TOALETT		535
SFO		
Base skolefritidsordning SFO		80
SUM SFO		80
SPESIALISERT LÆRINGSAREAL :		
Bibliotek		150
Skolekjøkken med kantinekjøkken og salgsdisk		150
Naturfag 5-10, grov 1-4		80
Musikk og drama		150
Kunst og håndverk		300
Auditorium		120
SUM SPESIALISERT LÆRINGSAREAL		950
FELLESAREAL		
Samlingsarena (kantine, fellesareal)		200
SUM FELLESAREAL		200
AREAL STØTTEFUNKSJONER:		
Ledelse og administrasjon		100
Personalarbeidsplasser med møterom og og produksjonsrom		432
Møterom		60
Personalrom (sosiale rom fra idrettshall, som gir støtte)		0
Personalgarderober med toalett og dusj		80
Skolehelsestjeneste, PPT, logoped (sambruk)		50
Drift og lager		150
SUM AREAL STØTTEFUNKSJONER		872
SUM NETTOAREAL SKOLE		5 507
Brutto/nettofaktor (ekskl idrettsareal)	1,4	
SUM BRUTTOAREAL SKOLE		7 710

IDRETTSAREAL (volleyball)		16 x 24	
Spilleflate inkl sikkerhetssone	1	384	0,58
Apparatlager	1	70	0,11
Garderober med toalett	4	110	0,17
Dusj	4	60	0,09
Lærer-/dommergarderobe med dusj og toalett	2	10	0,02
Sosiale rom (sambruk med skole)		100	0,15
Driftspersonell kontor (felles med skole)			-
SUM NETTOAREAL IDRETTSHALL		734	1,11
Brutto/nettofaktor idrettshall	1,3		
SUM BRUTTOAREAL IDRETTSHALL		954	1,44
SUM NETTOAREAL SPESIALPEDAGOGISK AVDELING		454	38
Brutto/nettofaktor spesialpedagogisk avdeling	1,4		
SUM BRUTTOAREAL SPESIALPEDAGOGISK AVDELING		636	53
SUM NETTOAREAL skole, idrettsareal og spesialped.avd.		6 695	10,10
SUM BRUTTOAREAL skole, idrettsareal og spesialped.avd		9 300	14,03

SPESIALPEDAGOGISK AVDELING	Antall	M2	M2/elev
NOA		100	
Hjemmeområder	3	120	10,00
Kjøkken/aktivitetsrom	1	40	3,33
Samlingsrom – musikk, sang, dans, drama og multimedia	1	50	4,17
Sanserom/hvilerom	1	15	1,25
Garderobe	1	20	1,67
Stellerom med HC-toalett	1	12	1,00
HC-Toalett	1	5	0,42
Lager for plasskrevende utstyr til elever	1	15	1,25
Nærlager for læringsmateriell	1	3	0,25
Utelager	1	15	1,25
Avdelingsleder	1	15	1,25
Kontorarbeidsplasser, 4 stk	1	24	2,00
Møte- og personalfunksjoner	1	20	1,67
SUM NETTOAREAL SPESIALPEDAGOGISK AVDELING		454	38
Brutto/nettofaktor forsterket avdeling	1,4		
SUM BRUTTOAREAL SPESIALPEDAGOGISK AVDELING		636	53

Skole	Vestmyra	Pr.elev
GENERELT LÆRINGSAREAL	2 870	4,33
ELEV GARDEROBER OG TOALETT	535	0,81
SFO	80	0,12
SPESIALISERT LÆRINGSAREAL	950	1,43
FELLESAREAL	200	0,30
STØTTEFUNKSJONER	872	1,32
SUM NETTOAREAL SKOLE	5 507	8,31
SUM BRUTTOAREAL SKOLE	7 710	11,63
SUM NETTOAREAL IDRETT	734	1,11
SUM BRUTTOAREAL IDRETT	954	1,44
SUM NETTOAREAL SPESIALPEDAGOGISK AVDELING	454	37,83
SUM BRUTTOAREAL SPESIALPEDAGOGISK AVDELING	636	52,97
SUM NETTOAREAL NYE VESTMYRA SKOLE	6 241	9,41
SUM BRUTTOAREAL NYE VESTMYRA SKOLE	9 300	14,03

5 Overordnede prinsipper for utforming

Vestmyra 1-10 skole med spesialpedagogisk avdeling og gymsal skal tilrettelegges for mange formål. I tillegg til å være en skole, skal anlegget ha en funksjon som et nærmiljøanlegg og være sentral i kommunens folkehelsesatsing. Det skal legges til rette for god kommunikasjon og samarbeid mellom aktører i skolen, og mellom skolen og eksterne aktører. Tverrfaglighet, kompetanseutvikling og erfaringsdeling er sentrale verdier. Bevegelsesmønstre, flyt, logistikk, sambruk og flerbruk bør legge føringer for utforming av arealer. Variasjon og fleksibilitet er derfor viktige prinsipper. Anlegget skal også fremstå som tydelig og kommunisere godt med omgivelsene. Aktivitet og læring skal være synlig fra utsiden. Det skal være innsyn og utsikt. Lyst, åpent og luftig kan være andre stikkord for utforming av arealer. Løsninger med glass i vegger og dører skaper oversikt og lys, samtidig som det gir opplevelsen av adskilte rom og arealer. Dette prinsippet skal ligge til grunn for utformingen av alle arealer i skolen. Samtidig skal det være veggplass til hyller, skap, tavler og oppheng.

Nye Vestmyra skole skal være den beste helsefremmende skole når det gjelder inne- og utemiljø og pedagogisk plattform. Loven regulerer det langsiktige og systematiske folkehelsearbeidet og skal gi kommuner og fylkeskommuner et verktøy for å møte fremtidens helseutfordringer. Loven forplikter sentrale helsemyndigheter til å støtte fylkeskommuner og kommuner i deres folkehelsearbeid og bistå med informasjon, råd og veiledning. Folkehelseloven er en del av oppfølgingen av Samhandlingsreformen. En viktig målsetting med reformen er at man skal forebygge der det er mulig.

Folkehelseloven skal bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse og utjevner sosiale helseforskjeller (§ 1). "Samfunnsutvikling som fremmer folkehelse" tydeliggjør at målet med loven er, gjennom en bred samfunnsmessig tilnærming, å gjøre noe med alle de ulike påvirkningsfaktorene i samfunnet som kan ha innvirkning på folkehelsen. Folkehelsearbeid handler om å skape gode oppvekstvilkår for barn og unge, forebygge sykdom og skader, og utvikle et samfunn som legger til rette for sunne levevaner, beskytter mot helsetrusler og fremmer fellesskap, trygghet, inkludering og deltakelse (§ 3). Arbeidet retter seg mot befolkningen eller deler av befolkningen og ikke mot enkeltindivider med identifisert risiko.

Folkehelseloven gir kommuner, fylkeskommuner og statlige myndigheter ansvar for å fremme folkehelse (§ 2). Mens kommunehelsetjenesteloven la oppgavene direkte til helsetjenesten i kommunen, er nå ansvaret løftet til kommunen. Prinsippet om å fremme folkehelse i alle sektorer ("helse i alt vi gjør") gjelder for kommune, fylkeskommune og stat. Dette innebærer at helsehensyn skal integreres i beslutningsprosesser og for eksempel i utøvelse av rollen som eier av virksomhet og eiendom, arbeidsgiver, utviklingsaktør, tjenesteyter mv.

Helsefremmende skoler arbeider systematisk og kunnskapsbasert, og effekt evaluerte programmer brukes for å nå målene. En helsefremmende skole fremmer trivsel, egenutvikling, sosial atferd og sunn livsførsel gjennom:

- Daglig fysisk aktivitet. Daglig fysisk aktivitet kan deles opp i flere mindre bolker, det anbefales også å ta i bruk skoleveien som arena for fysisk aktivitet og opplevelse
- Mat - helsefremmende skoler har et bevisst forhold til hva som serveres i kantiner og av elevbedrifter. Helsefremmende skoler følger statens retningslinjer.
- Naturopplevelse – robuste barn. Gjennom fagene og stedsbasert læring søker skolen det beste læringsstedet for læringsmålet.
- Fokus på psykisk helse. Skolene arbeider for et godt skole- og læringsmiljø gjennom observasjon og antimobbeprogram.
- Fokus på tobakk, snus og rusforebygging. Skoler med ungdomstrinn arbeider med FRI eller evt. andre programmer som kan dokumentere virkning. Tar opp temaene på temakvelder for foreldre.
- Aktiv medvirkning fra elever og foreldre og et godt samarbeid mellom skole og hjem.
- Skolehelsetjeneste med tilstrekkelig kapasitet.
- Evaluerer egen praksis med tanke på helsefremmende virksomhet, og gjennom evalueringen komme med tanker om kompetanseheving.
- Deler eksempler og bytter kompetanse med andre skoler. Det er viktig å spre gode modeller og idéer.

6 Pedagogiskeføringer

Dette kapitlet beskriver organisering og pedagogisk modell i den nye skolen. Formålet er å gi arkitekter og prosjekterende kjennskap til den pedagogiske virksomheten som er tenkt inn i bygget, slik at vi får et samsvar mellom ønsket pedagogisk praksis og funksjonalitet i anlegget.

Vestmyra skole skal være en arena som gir rike muligheter for pedagogisk nytenkning og aktiv utfoldelse. Skolen skal ha sin forankring i kjente pedagogiske prinsipper, samtidig som framtidsmuligheter og kreativitet vektlegges. Det er et mål at skolen med uteanlegg skal fungere som et samlingspunkt og en aktiv møteplass for nærmiljøet.

I tillegg til aktiviteter i tilknytning til skolebygget, skal anlegget fungere som et samlingspunkt for alle aldersgrupper. Skolens uteområde skal kunne være i bruk fra morgen til kveld i ukedager og i helger. Aktuelle aktører er i tillegg til skolen; kulturskole, idrett, frivillige lag, organisasjoner og andre i nærmiljøet.

6.1 EN FRAMTIDSRETTET SKOLE

Den nye sentrumsskolen skal være en organisasjon med kultur for endring og tilpassing til samfunnets utvikling. Organisasjonen skal ha evne til å høste av egne erfaringer gjennom refleksjon over egen praksis. Det skal være en skole preget av ressurser og kompetanse som deles og utvikles til det beste for våre elever.

For å oppnå ambisjonene om å være en framtidsrettet skole, må skolen nyttiggjøre seg organisasjonens iboende ressurser som grunnlag for best mulig opplæring av elevene. Det skal investeres ressurser i organisasjonslæring i forhold til bruk og utnyttelse av læringsmulighetene den nye skolen vil gi.

Den nye sentrumsskolen skal bygges på verdier som

- Mestring
- Omsorg
- Respekt
- Ansvar
- Læring

Fokusområder for skolen vil være

- Folkehelse
- Tidlig innsats
- Språk-/leseveiledning
- ICDP
- Vurdering for læring
- Klasseledelse
- Ungdomstrinnsatsninga
- Fagutvikling
- Samhandling

Den nye skolen skal være en skole som fokuserer på disse målsettingene. Skolen skal være et sted hvor elevene er i sentrum, der elevaktivitet og engasjement vektlegges for å oppnå læring og trivsel. Den gode opplevelsen er viktig, og gode relasjoner og fellesskap med andre er sentralt for å oppnå dette.

Utforming av skole og uteanlegg, sambruk og samarbeid mellom ulike aktører er sentralt. Kvalitet og estetikk skal vektlegges i alle løsninger. På skolen skal elevene oppleve læring, fysisk aktivitet, kunst og kultur i mange former, og de skal selv få uttrykke seg på varierte måter og utvikle sine egne evner og sitt talent.

Variasjon og elevaktivitet skal prege læringsarbeidet i alle fag, og skolen skal legge til rette for ulike måter å lære på. Både ute og inne ønsker man å stimulere til utfoldelse og engasjement. Gjennom varierte opplevelser og mestringserfaringer stimuleres lærelyst, og på skolen skal derfor både skolebygget og landskapet rundt brukes aktivt i det daglige læringsarbeidet. Tilgjengelighet for alle sikres gjennom universell utforming av anlegget.

En ny skole skal kunne brukes i mange tiår, og bør kunne tilfredsstille skiftninger i og utvikling av pedagogisk tenkning og prinsipper. Man skal derfor skape en bygning hvor de fysiske rammene kan endres i takt med denne utviklingen og nye krav. Bygningen skal således være fleksibel og avspeile den omstillingsevnen som man ønsker at barna – og de voksne – skal tilegne seg. Bygget skal også være elastisk, i den forstand at det uten for store inngrep skal kunne utvides ved behov.

Den gode skolen skal gi alle elever, og dens voksne medarbeidere, de beste betingelsene for læring og utvikling. Fauske kommune tar denne utfordringen på alvor, og ønsker å bygge en framtidsrettet skole som pedagogisk og bygningsmessig gir rom for fleksible og varierte løsninger.

6.2 MOTIVASJON FOR LÆRING

Barn er individer med et stort læringspotensial, og vi vet at alle barn er forskjellige. En skole er en pedagogisk virksomhet som skal favne alle barn, uansett hvilke forutsetninger de er født med eller lever i. Alle barn er like verdifulle og skal ha de samme mulighetene for utvikling og læring.

Elevene skal kunne være aktivt medvirkende i både planlegging, gjennomføring og vurdering av sin egen læringsprosess. Lærere og elever skal sammen jobbe for å oppnå et positivt læringsmiljø og et godt læringsutbytte for alle. Et slikt inkluderende lærings syn innebærer tett dialog og samhandling mellom lærere og elever. Dette skal det tas høyde for når et nytt skolebygg skal utformes.

Det finnes omfattende teori og forskningsmaterieell som beskriver hvordan læring skjer, og hva som er viktige rammebetingelser for læring. En kort sammenfatning er formulert i punktene nedenfor:

- Vi lærer best dersom vi opplever tilhørighet og gode relasjoner til lærere og andre elever
- Vi lærer best gjennom tydelige målformuleringer og arbeidsinstruksjoner
- Vi lærer best når vi får hyppig feedback i det daglige læringsarbeidet
- Vi lærer best når vi er aktivt deltakende, og selv vurderer læringsprosessen vår
- Vi lærer gjennom kommunikasjon og samhandling
- Vi konstruerer vår kunnskap og kompetanse
- Vi har ulike preferanser og læringsstiler
- Vi lærer mer dersom vi får bruke hele kroppen - alle sansene - i læringsprosessen
- Vi har ulike forutsetninger for å lære og å forstå
- Motivasjon er sentralt i læringsprosessen
- Autonomi og mestring er avgjørende for motivasjon

Barn trenger ulik stimulans for at læring skal skje. De lærer ved å lytte – tenke – samtale – se – berøre – bevege – konstruere – sammenligne – reflektere – skrive – tegne – le. De skal kunne ta i bruk alle sansene i sitt læringsarbeid. Elevene må få plass til å utfolde seg og være aktive i læringsprosessen. Samtidig krever læring konsentrasjon og fokus. Gode læringsarealer skal gi mulighet for at stille fordypning og individuelt arbeid skal kunne foregå samtidig som samtale og samarbeid foregår et annet sted i området.

Tett oppfølging og jevnlig veiledning fra lærere og medelever er vesentlig for læring. Hyppig dialog underveis i læringsarbeidet vil gi elevene gode muligheter til å utvikle seg faglig. Det er viktig at de fysiske rammene gir rom for at læreren kan gi veiledning til enkeltelever eller små grupper, samtidig som man har oversikt over resten av elevgruppen. Ulike gruppesammensetninger og tilpassede undervisningsopplegg gjør at den enkelte elev kan møtes der han eller hun er i sin læringsprosess.

Barn lærer best når de trives og føler seg trygge i omgivelsene – både med hensyn til byggets og rommenes utforming og med hensyn til kommunikasjonen med sine medelever og det voksne personalet. Skolen bør derfor utstråle en positiv stemning og skape motivasjon for læring, lek og arbeid.

Det er store utfordringer i å skape omgivelser som kan gi rom for alt dette. Ved å bygge varierte og fleksible arealer, vil pedagogene lettere kunne skape alternative læringsmiljøer som ivaretar elevenes behov.

6.3 EN LÆRENDE ORGANISASJON

Vestmyra skole skal være en lærende organisasjon preget av samarbeid, delingskultur, utvikling og innovasjon på alle nivå. I et kunnskapssamfunn er det behov for selvstendige og ansvarlige aktører med:

- Grunnleggende lese-, skrive-, regne-, digital- og muntlig ferdighet
- Evne til å lære
- Problemløsningsevne
- Kreativitet - innovative evner
- Samarbeidsvilje

- Endrings- og utviklingskompetanse
- Erfaring med deltakelse i demokratiske prosesser

I en lærende skole er alle, elever og voksne, aktivt medvirkende i egen og andres læringsprosess. Man forsker kontinuerlig på egen praksis gjennom å øke sin kompetanse, prøve ut, dele erfaringer og utvikle ny praksis i fellesskap. Det forutsetter samarbeidsvilje og evne til å stadig være i endring og utvikling.

Den enkelte lærers kompetanse og relasjon til elevene vil alltid være helt avgjørende for et godt læringsmiljø og et godt læringsutbytte for elevene. Mye forskning trekker nettopp frem læreren som den viktigste faktoren for å lykkes med en god skole. Derfor må skolebygget gi læreren gode rammer å arbeide innenfor, slik at forutsetningene for å lykkes blir best mulige. Utstrakt samarbeid og samhandling mellom lærere er vesentlig, og bør være overordnede prinsipper i en modell som skal ivareta elevenes varierte læringsbehov. På en skole der det voksne personalet samarbeider tett om elevenes læring, vil man bedre kunne utnytte den enkelte lærers spesielle evner og ressurser. Man vil også kunne oppnå en tettere oppfølging av elever som trenger det, i tillegg til at man vil være flere som sammen har ansvar for god klasseledelse og å skape gode læringsbetingelser for elevene.

En naturlig struktur er at elevene er trinnorganisert og lærerne organisert i team knyttet til det enkelte trinn. En slik organisering innebærer at et team av lærere har et felles opplæringsansvar for alle elevene på et trinn. Man ser altså for seg at hvert trinn utgjør en enhet, og at elevene på trinnet deles inn i ulike grupper etter behov. Samtidig skal alle elever tilhøre en klasse med en kontaktlærer som sin nærmeste voksen. Lærerressursene på teamet kan brukes fleksibelt, alt etter behovet i den enkelte situasjon.

Trinnet skal utgjøre et faglig og sosialt fellesskap for elevene der lærerne samhandler om planlegging og gjennomføring av undervisning, og organiserer elevene etter behov.

I den nye skolen skal det etableres pedagogiske modeller for ledersamarbeid og trinn-team-organisering av lærere og elever. I praksis betyr det:

1. Etablering av lederteam bestående av rektor og inspektører. Lederteamet skal gjennom tett samarbeid lede personalet, ha ansvar for planlegging, organisering og gjennomføring av læringsvirksomheten, drive pedagogisk utviklingsarbeid og løse administrative oppgaver.
2. Trinnorganisering av elever med et team av lærere som i samarbeid planlegger og gjennomfører læringsaktiviteter for «våre elever».

Vestmyra bygges med fleksible administrasjonsarealer, desentraliserte teamrom for lærere, og sammenhengende trinnarealer for elevene bestående av rom i ulik størrelse og varierte læringsmiljøer. En slik organisering kan kvalitetssikre skolens kjernevirksomhet herunder faglige resultater, læringsmiljø og skole-hjem samarbeid gjennom:

- Samarbeid og faglig fellesskap på alle nivå i skolen
- Samhandling og dialog

- Ledelse som er tett-på både i elev- og voksenmiljøet – en tilbakemeldingskultur
- Læringsfellesskap med deling av erfaring, kompetanse og ferdigheter for å skape best mulig resultater
- Mulighet for et mangfold av pedagogiske modeller.
- Bedre tilpasset opplæring og tilrettelegging for spesialpedagogiske tiltak innenfor fellesskapet.
- Målrettet styring av skolens pedagogiske utviklingsarbeid
- Helhetlig personalledelse (og personalutvikling)
- Skolen nyttiggjør seg av den enkeltes kompetanse og kvaliteter
- Synligheten fordret at den enkelte må «walk the talk» - altså gjøre det vi sier.

En slik organisering stiller krav til de fysiske rammene, og på den nye skolen på Vestmyra vil fleksibilitet være et bærende prinsipp. Gjennom ulike løsninger vil man bedre kunne imøtekomme elevenes behov for variasjon og tilpasning i læringsarbeidet. Et fleksibelt skoleanlegg kan defineres på ulike måter, og på Vestmyra vil følgende definisjon ligge til grunn:

Et fleksibelt anlegg kjennetegnes ved at det har arealer og rom av ulik størrelse og utforming, som uten store omlegginger kan brukes til forskjellige aktiviteter.

7 Inngangsparti og samlingsarena

Anlegget har en tydelig hovedinngang til en foaje hvor det, i form av tydelig skilting og digitale oppslagstavler, vises vei til ulike funksjoner i bygget. I det daglige benytter elevene sine desentraliserte innganger når de kommer til og forlater skolen. Administrasjonen og en rekke fellesfunksjoner, som bibliotek, musikk, skolekjøkken og kantine og auditorium er en del av dette området, eller kan enkelt finnes herfra.

Bygget har en tydelig soneinndeling som gjør utleie av ulike funksjoner mulig, samtidig som andre deler av skolen er avstengt. Tillatelse og begrenning av tilgang er fleksibelt, slik at ulike deler er tilgjengelig for ulike leietakere. Dette er løst med et system for adgangskontroll. For eksempel i form av kortløsning, eventuelt supplert med bi-innganger.

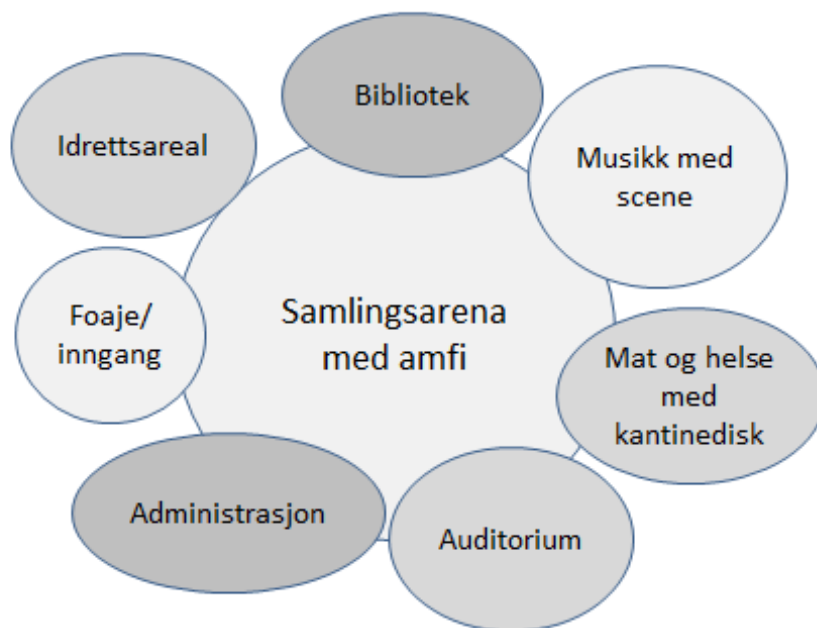
Fra foajéen når man enkelt skolens samlingsarena. Denne fungerer som en møteplass og et samlingsareal for skole og nærmiljø. Området er et sted for felles aktiviteter og opplevelser for skole, nærmiljø og brukere av anlegget ved større arrangementer. Her er det mulig å gjennomføre informasjonsmøter, teaterforestillinger, konserter, 17. mai-feiringer, filmfremvisning og bursdagsfeiringer. Det er avgjørende med god akustikk i arealet.

Til enkelte av arrangementene er det ønskelig med stående publikum, eller en løsning med kafébord, andre ganger skal publikum kunne sitte ned. Samlingsarenaen har gode lysforhold og mulighet for god blanding. Særlig i sceneområdet er det viktig.

I arealet skal det legges opp til en kombinasjon av sitte- og ståplasser, slik at denne delen av bygget kan brukes til ulike sosiale og faglige aktiviteter og ha plass til utstilling av elevarbeider m.m. Det er ønskelig at samlingsarenaen fungerer som en slags storsal og skal derfor ses i sammenheng med både musikkavdelingen, biblioteket og et kjøkken-/kantineområde. Her skal også være et sentralt plassert amfi hvor man kan samle et stort publikum både i skoletiden og i andre sammenhenger. I skoletiden skal amfiet kunne brukes til forestillinger og samlingsstunder. Minimum 1/3 av skolens elever skal kunne samles. Det er viktig at alle kan se og høre godt, og at det er nok sitteplasser.

Amfiet ønskes også brukt i andre sammenhenger enn til forestillinger og fellessamlinger. Det skal være naturlig for elevene å sitte her og lese, samarbeide med medelever, vente på noen osv. Med andre ord skal dette arealet være et treffsted i både faglige og sosiale sammenhenger. Materialvalget bør være robust og legge til rette for utstrakt bruk.

Følgende illustrasjon viser en mulig plassering av de ulike funksjonene:

Gulvplanet i amfiet kan utgjøre sceneområdet. Løsningen her må være fleksibel, slik at man kan variere hvilken del av gulvflaten. Musikkrommet skal ligge nær amfiet, slik at dette kan fungere som scene, og at man enkelt har tilgang til instrumenter, omkleddingsrom mm. I taket må det legges til rette for utstyr til lyd og lys, i tillegg til oppheng av sceneteppe både i forkant og bakkant av scenen. I forbindelse med sceneområdet må det være lerret og prosjektor. Det må tilrettelegges for rikelig med strømuttak til instrumenter, forsterkere, mikrofoner ol.

Nærhet til skolekjøkken gjør servering og salg av mat og drikke enkelt. Funksjonene kan fordeles over flere plan. Plassering av idrettshallen og kommunikasjon mellom hall og skole er sentralt.

Plassering av auditorium bør også ligge i dette området slik at utleie, bespisning i forbindelse med kurs ol, enkelt kan gjennomføres. Det kan derfor være ønskelig å ha auditorium i samme etasje som kantine.

Det er en fordel dersom idrettsareal også kobles til dette området.

Samlingsplassen må være lys og trivelig, gjerne noe høyere under taket enn andre rom.

Det må være tilgjengelige toalett/HC ved større arrangementer.

8 Spesialisert læringsareal

8.1 BIBLIOTEK

Plassering i forhold til andre funksjoner	Sentralt i bygget nær fellesfunksjoner som inngangsparti/foaje og samlingsarena
Soner/funksjoner	Boksamling, arbeidsplass for bibliotekar, leseplasser, PC-arbeidsplasser
Utforming	Åpent og tilgjengelig gjennom hele skoledagen
Innredning og utstyr	«Lesemøbler», hyller på hjul, arbeidsbord

Skoleanlegget skal ha et sentralt plassert bibliotek, som er felles for alle ved skolen. Et moderne skolebibliotek fungerer som et pedagogisk servicesenter. Her har elever og lærere tilgang til bøker og digitale ressurser. Biblioteket er et samlingspunkt, og en arena for samhandling og læring for elever og ansatte. Her kan man oppsøke informasjon, møte ulike medier og bli inspirert til lesing.

Biblioteket dekker altså flere funksjoner enn den tradisjonelle boksamlingen med lærebøker, skjønnlitteratur, faglitteratur og tidsskrifter. En sentral plassering sikrer at biblioteket kan brukes spontant av alle skolens aktører.

Biblioteket er et rolig sted, samtidig som det er et sted for aktivt læringsarbeid. Biblioteket oppleves som åpent og tilgjengelig, glass og gitterløsning ved stenging, kan bidra til en ønsket fysisk og visuell åpenhet. Slik blir bibliotek og amfi en del av skolens «hjerte».

Alle bokhyller går på hjul. Videre er det plass til arbeidsbord hvor elever kan samarbeide, og det er tilrettelagt for uformelle sittegrupper. Av andre funksjoner er det plass til presentasjon og utstilling av bøker og egne søkestasjoner (PC-terminaler) med tilgang på skriver.

I biblioteket er det avsatt areal til en selvbetjent utlåns-/ innleveringsstasjon. Det er i tillegg tilrettelagt for en arbeidsplass til en person med ansvar for biblioteket. Arbeidsplassen er synlig og tilgjengelig og har låsbare skap og skuffer.

Boksamlingen rommer både elevbibliotek og lærerbibliotek, der ressurser som lærerveiledninger, filmer og annet materiell kan oppbevares. Et lite lagerrom er tilgjengelig.

Det er ønskelig med grupperom i tilknytning til biblioteket, men dette må ses i sammenheng med plassering av møterom og grupperom generelt.

I tillegg til skolebiblioteket, forutsettes det at skolen kan benytte det offentlige biblioteket i Fauske sentrum.

8.2 MUSIKK

Elever	60
Pedagoger	3-4
Brukstid	Hele skoledagen, i SFO-tiden og utleie ettermiddag og kveld.
Plassering i forhold til andre funksjoner	I tilknytning til samlingsarena, amfi og kantine.
Soner/funksjoner	Scene, hovedrom, øvingsrom, lager
Utforming	
Innredning og utstyr	Innredning og utstyr; tilrettelagt for integrering av multikabel i fast installasjon
Sikkerhetskrav	
Lydforhold	Øvingsrommet må lydisoleres for bruk av slagverk.
Lysforhold	Ingen spesielle krav til lys.

Musikkavdelingen blir benyttet til dans, drama, komponering og felles musisering. Lyddemping og gulv er tilpasset dette, for eksempel gjennom flytende gulv i arealer der dans skal foregå.

Musikkavdelingen er sett i sammenheng med fellesfunksjoner i samlingsarenaen ved inngangspartiet, slik at en kan åpne opp mot dette arealet og musikkrommet kan fungere som en scene ved større konserter eller teaterforestillinger i regi av skolen eller nærmiljø. Til bruk i dans og dramaaktiviteter er det plass til et speil (fra gulv til standard takhøyde) langs en av veggene i det største rommet. Det er lagt til rette for bruk av PA-anlegg og lys-rigg både i undervisningssituasjon og når rommet fungerer som scene. Det er altså rommet for dans som skal kunne benyttes som scene.

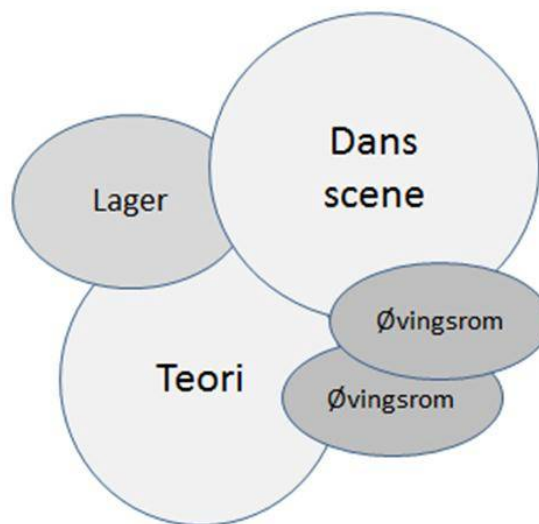
Øvingsrommene i musikkavdelingen kan gjerne benyttes som scenerom/garderobe /instrumentoppbevaring. Øvingsrommene er utformet slik at det god visuell kontakt mellom rommene, og enkelt å holde oversikt.

I utgangspunktet er det slik at instrumenter kan stå ferdig rigget og klare til bruk, men i tillegg er det lagerplass for instrumenter og kostymer, med tilgang fra musikkrommet. Dette kan være løst på andre måter enn i form av egne rom, men lagerplassen må kunne låses av.

I hele musikkarealet er det mulig å dimme for lys, og omkringliggende funksjoner må skjermes for lyd fra musikkavdelingen.

Musikkavdelingen brukes av flere elevgrupper fra ulike trinn, samtidig – dans, teoriundervisning og øving på instrument foregår i ulike rom til samme tid, uten å forstyrre hverandre i for stor grad, hverken støy- eller trafikkmessig.

Avdelingen kan leies ut på ettermiddag- og kveldstid. Illustrasjonen viser en mulig plassering av funksjonene.

8.3 MAT OG HELSE

Tilrettelegging for gode måltider og et sunt mat- og drikketilbud på skolen vil bidra til at barn og unge får gode muligheter til å etablere et helsefremmende og godt kosthold. Nær samlingsarenaen finner vi to rom for undervisning i mat og helse. Det ene skal fungere som et rent opplæringsrom i mat og helse. Det andre rommet skal i tillegg kunne fungere som et kantinekjøkken. Dette rommet skal kunne brukes både av skolen og nærmiljøet (ved utleie). Illustrasjonen viser fordelingen av de ulike arealene.

Tabellen viser bruk av mat og helse-rommet / skolekjøkkenet:

Elever samtidig	32 elever. 16 elever på skolekjøkken, 16 elever i skolekjøkken/kantinekjøkken.
Pedagoger	2 – 3 pedagoger
Brukstid	Daglig i skoletiden. Arrangementer eller utleie på kveldstid.
Plassering i forhold til andre funksjoner	Nær kjølerom, vaskerom og lager. Nær samlingsarena med amfi og auditorium.
Soner/funksjoner	Sone for matlaging og demonstrasjon, kjølerom, lager og oppbevaring, stell av tøy. Sone for formidling/teori og bespisning i tilstøtende rom (kantineområdet).
Utforming	Ulike soner (koke, anretning og oppvask). En stimer i hvert rom.
Innredning og utstyr	Vask, ovn, anretning i hver av de fire arbeidsstasjonene.
Lydforhold	
Lysforhold	Gode dagslysforhold i undervisningssoner (dagslysfaktor 5 %, se for øvrig kapittel 3.4)

Som praktisk fag skal opplæringen i mat og helse stimulere elevene til å lage mat, få gode arbeidsvaner og oppleve arbeidsglede. Elevene på 1. til 4. trinn benytter seg ofte av kjøkkenavdelingen i tilknytning til SFO, mens elevene på 5. til 10. trinn i større grad benytter mat og helse-rommene.

Kjøkkenarealet dekker inn funksjonene for produksjon av mat. I kjøkkenrommene skal det etableres arbeidsstasjoner, hvorav hver har sone for koking, anretning og oppvask. I kjøkkenarealet må det også avsettes plass til en tavle, et par PCer og bord til bespisning og teoriundervisning. Elevene skal ofte arbeide i grupper på 4 elever, som sammen tilbereder et måltid, rommet må utformes hensiktsmessig i forhold til dette. I tillegg skal det være en demonstrasjonsbenk for lærer.

Kjøkkenet er utformet i tråd med gjeldende krav til hygiene for produksjon av mat. Det er for øvrig tilrettelagt for at kjøkkenet kan brukes i forbindelse med tilberedelse og/eller distribusjon av skolemat dersom dette innføres på et senere tidspunkt.

Nær kjøkkenrommene finner vi kjølerom og fryseskap, samt lager til tørrvarer og nødvendig utstyr. Det er også etablert et eget vaskerom til vask og stell av tøy. Begge rommene må ha enkel tilgang til disse funksjonene.

Det er gode løsninger for varelevering, lagring og utdeling av skolefrukt og melk. Det er ikke et krav at denne funksjonen må ligge ved skolekjøkkenet, men elevene kan uansett plassering, hente frukt og melk selv. Aggregat til kjølesystemer er plassert slik at det ikke forstyrrer undervisning eller annen virksomhet i skolen.

8.4 OPPLÆRINGSROM MED KANTINEFUNKSJON

Kantinekjøkkenet benyttes til både opplæring i faget, samt tilbereding og salg av enkel mat i skoletiden, og kafedrift i forbindelse med arrangementer på ettermiddag- og kveldstid.

Kantinekjøkkenet har egen inngang, og kan brukes både i kombinasjon med det andre rommet for mat og helse og separat fra dette.

8.4.1 Kantinedisk

I tilknytning til kjøkkenet skal det være en løsning for salg av mat, for eksempel en disk med god kapasitet til at flere kan handle samtidig. Denne skal brukes i forbindelse med arrangementer i skolen, som 17. mai, eller ved idrettsarrangement. Løsningen må være slik at man enkelt kan frakte mat fra kjøkkenet til disken, samtidig skal det være mulig å låse av kjøkkenet og likevel bruke kantinedisken. Det må være flere strømuttak ved disken til for eksempel vaffelsteking, kaffekoking ol.

Tabellen gjelder eget kjøkkenrom til kantine/kafedrift:

Brukstid	Ved arrangementer på kveldstid og i helgene, eventuelt også i skoletiden.
Plassering i forhold til andre funksjoner	Nær kjølerom, vaskerom og lager. Nær tilstøtende mat og helse-rom. Nær samlingsarena
Soner/funksjoner	Salgsdisk med kapasitet til å servere mange samtidig. Sone for bespisning i tilstøtende fellesareal
Utforming	
Innredning og utstyr	1 stor komfyr og stekeovn. Integrert kjøleskap med god kapasitet (kjølevegg med skyvedører). Tilberedingsbenk. Steamer.
Lydforhold	
Lysforhold	Gode dagslysforhold i undervisningssoner (dagslysfaktor 5 %, se for øvrig kapittel 3.4)

8.5 NATURFAG

8.5.1 Rom til forsøk og eksperimenter for 5. til 10. trinn

Elever samtidig	Inntil 30 elever
Pedagoger	1-2
Brukstid	Daglig i skoletiden
Plassering i forhold til andre funksjoner	I nærheten av kunst og håndverk.
Soner/funksjoner	Arbeidsstasjoner for elevforsøk og demonstrasjoner/formidling. Forberedelsesrom. Lagerareal.
Utforming	Planlegges slik at elever fra 10 til 16 år kan arbeide funksjonelt i arealene.
Innredning og utstyr	Arbeidsbenker for elevene med tilgang til vann, avløp og strøm. Digital tavle, digital lupe/mikroskop.
Sikkerhetskrav	Nøddusj med sluk i gulv, avtrekk ved arbeidsplassene, hovedbryter for stikkontakter på elevarbeidsplassene.
Lydforhold	
Lysforhold	Gode dagslysforhold i undervisningssoner (dagslysfaktor 5 %, se for øvrig kapittel 3.4)

Selv om mye av undervisningen foregår i trinnarealene, er det for 5. - 10. trinn behov for å gjøre praktiske øvelser og demonstrasjoner i et eget forskerrom/naturfagrom.

Naturfagrommet består av to ulike funksjoner: en formidlingsfunksjon og et forsøksareal. Disse funksjonene er løst innenfor samme rom.

Formidlingsfunksjonen er utformet slik at det er mulig for alle elevene å se læreren og det som demonstreres. I arealet er det mulig å gjennomføre demonstrasjonsforsøk. Det er derfor tilrettelagt med vann og avløp, strøm, avtrekk og nødvendig skjerming.

Bruk av digitale hjelpemidler er sentralt i arbeidet med naturfag og formidlingsfunksjonen er tilrettelagt for utstrakt bruk av hjelpemidler som digital lupe/mikroskop, pc og digital tavle.

Forsøksarealet er planlagt etter de lover og forskrifter som gjelder. Det er blant annet tilgjengelig førstehjelpsutstyr og nøddusj med sluk i gulv. Rommet har gjerne direkte adkomst utenfra. Det er tilrettelagte for arbeidsstasjoner til elevene med vann/avløp, strøm, avtrekk og nødvendig

skjerming. Utforming og inventar er planlagt slik at elever fra 5. – 10. trinn kan arbeide funksjonelt der.

Forberedelsesrommet benyttes som lager for utstyr og kjemikalier. Derfor er det plass til avtrekkskap for oppbevaring av kjemikalier, og skap- og hylleplass for lagring av utstyr. Rommet er også tilrettelagt for de praktiske forberedelser læreren har behov for.

Behovet for lagringsplass i forbindelse med forskerrommet er løst slik at utstyr og modeller er lett tilgjengelig for bruk, og synlig både utenfra og i rommet. Utformingen vekker nysgjerrighet, undring og inspirere elever som går forbi naturfagrommet. Samtidig skjer oppbevaring av farlige stoffer i låsbare skap med eget avtrekk.

Sikkerhet. Arbeid på laboratoriet skal i utgangspunktet ikke være risikofullt. Men når elevene håndterer syrer, baser, åpne flammer og skarpe redskaper kan det oppstå situasjoner som kan være farlige. Sikkerheten må derfor ivaretas gjennom at de til en hver tid gjeldende lover og regler følges. Arealet utformes slik at muligheten for uhell minimeres, og at en har oversikt over hele avdelingen. I arealet må det være mulig å bevege seg uten å flytte på bord/utstyr. Videre skal avdelingen ikke ligge under bakkenivå av hensynet til eventuelt arbeid med tyngre gasser. Avtrekksystemet skal være separat og ikke en del av byggets ventilasjonsanlegg. Ulike typer brannslukkeutstyr må være lett tilgjengelig. Det skal være en hovedbryter for strømforsyningen til forsøksstasjonene.

8.5.2 Forskerrom og grovverksted for 1. til 4. trinn og SFO

I dette rommet er det mulig å gjøre enkle realfagforsøk, hente inn naturmaterialer til formingsaktiviteter eller gjennomføre undersøkelser. Rommet brukes til aktiviteter som søler og skitner til, og er utrustet med følgende funksjoner:

- Direkte tilkomst til utearealet
- Overflater som tåler hard bruk
- Plass til benker med ståhøyde
- Tilgang til vann og avløp, sluk i gulv
- Plass for oppbevaring av enklere materiell
- Godt med dagslys

En høvelbenk til enkle sløydaktiviteter og rikelig med atskilt oppbevaringsplass til henholdsvis skole og SFO er planlagt inn.

Forskerrommet/grovverksted ligger i avdelingen for 1. – 4. trinn.

8.6 KUNST OG HÅNDVERK

I skoletiden benyttes denne avdelingen hovedsakelig av 5. til 10. trinn. De yngre elevene bruker som oftest naturfagrommet og trinnarealene til ulike formingsaktiviteter.

Elever samtidig	60
Pedagoger	3-5
Brukstid	Daglig i skoletiden. Deler av avdelingen skal kunne brukes av elever i SFO, og av kulturskolen. Ettermiddag og kveld skal den kunne leies ut til kurs- og lagsvirksomhet.
Plassering i forhold til andre funksjoner	Direkte utgang til uteområde. Lett tilkomst fra varemottak.
Soner/funksjoner	Areal for tre- og metallsløyd, tekstil/tegning/maling, leire. Maskinrom. Nærlager og fjernlager.
Utforming	Stor grad av transparens mellom ulike soner og rom. Støvete og skitne arealer skjermes fra rene.
Innredning og utstyr	Se omtalen av de ulike funksjonene.
Sikkerhetskrav	Sikre elektriske maskiner fra utilsiktet bruk.
Lydforhold	Tilfredsstillende gjeldende krav
Lysforhold	Gode dagslysforhold i undervisningssoner (dagslysfaktor 5 %, se for øvrig kapittel 3.4)

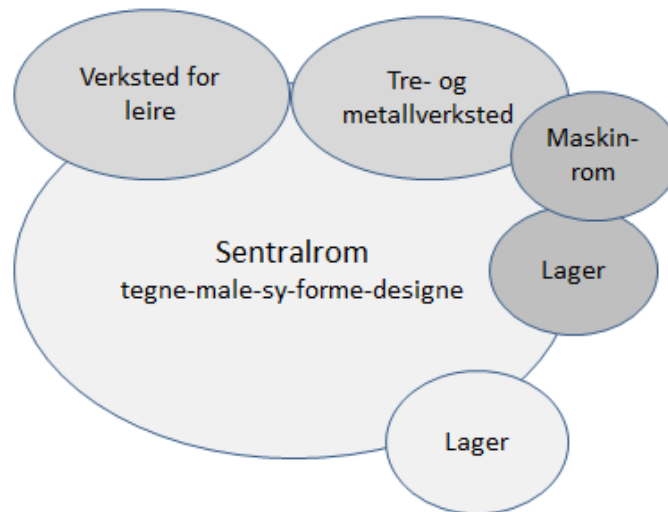
Aktivitetene i kunst og håndverk omfatter bl.a. arbeid med tre, metall, leire, tekstiler, tegning, maling og digitale hjelpemidler. De ulike metodene som benyttes er sett i en helhet slik at varierte materialer og hjelpemidler er lett tilgjengelig.

Kunst og håndverk er en del av den kunstneriske og kreative delen av skolebygget, noe som gjenspeiles i utformingen av arealene. Miljøet virker inspirerende slik at det fremmer motivasjon og skaperglede. I avdelingen er det areal og inventar for utstilling av elevarbeider og andre inspirasjonskilder. Kunst- og håndverksavdelingen kan brukes av eksterne brukere på kveldstid.

I avdelingen er det etablert areal og rom for følgende funksjoner:

- Arbeid med tekstil/tegning/maling/digitale hjelpemidler
- Arbeid med tre/metall og eget maskinrom
- Arbeid med leire
- Lager

Illustrasjonen gir en oversikt over arealene, og hvordan de kan plasseres i forhold til hverandre:

Sentralrom for tekstil, tegning, maling, bruk av PC og symaskiner med plass til 30 arbeidsplasser. Dette er avdelingens hovedrom, og inngangen til avdelingen ligger her. De andre verkstedene er plassert rundt dette rommet, slik at det er enkel tilkomst fra hovedrommet. Læreren kan oppholde seg her og samtidig ha oversikt over det som foregår i de ulike verkstedene.

Det er tilrettelagt for bruk av digitale verktøy. Det er god tilgang til nett og strøm for bruk av symaskiner og PC. I rommet er det avsatt veggplass til, og kablet for, digitale tavler. I arealet er det plass til skap og reoler for oppbevaring av elevarbeid og utstyr – gjerne integrerte løsninger med kombinasjon av skuffer, skap og hyller. Synlige stoffer og garn inspirerer og gir rommet karakter.

Verksted for tre og metall gir rom for inntil 16 arbeidsplasser. Det er plass til 12 høvelbenker (tre grupper med fire benker med avtrekk). Benkene er utformet slik at de har en felles flat bordplate uten fordykning til verktøy, men med funksjoner for å spenne fast materiale. I tillegg er det noen arbeidsstasjoner med bord eller benker.

I arealet er det plass til skap for oppbevaring av verktøy og lagerareal med plass til oppbevaring av elevarbeider. Rommet er utformet slik at det også kan brukes til sølete aktiviteter som leire og maling. Rommet har nærhet til maskinrom. En lærer som arbeider i maskinrommet kan se elevene som arbeider i verkstedene.

Maskinrommet har plass til maskiner som båndsag, sirkelsag, dreiebenk osv. Det er nødvendig avtrekk over/til maskinene. Rommet har plass til skap for nødvendig utstyr, verktøy og reol og hylleplass til lagring av materialer. Det er normalt sett bare læreren som bruker dette rommet, i tillegg til eventuelle brukere på kveldstid.

Verksted for arbeid med leire og maling rommer inntil 20 arbeidsplasser. I rommet er det plass til en liten dreieskive, arbeidsbenker og nødvendig lagerplass for tørking av elevarbeid. Gulv og vegger er lett å rengjøre og avløp er tilpasset rommets funksjon. Et eget rom med plass til keramikkovn ligger i tilknytning til verkstedet.

Lagerareal er tilgjengelig fra de ulike verkstedene. Det er tatt hensyn til at tresløyd og leire har behov for et lager hvor man enkelt kan trille inn tyngre materialer. Lagerarealet har derfor en enkel tilkomst utenfra gjennom store dører/porter.

Uteverksted gir mulighet for å arbeide med ulike naturmaterialer. Det er lagt til rette for at deler av undervisningen kan foregå utendørs i all slags vær. Derfor er det viktig med enkel tilkomst utenfra, og avdelingen bør ligge på bakkenivå gjerne med overbygg.

9 Trinnområde

9.1 ORD OG UTTRYKK

Listen under gir en avklaring på de begreper som brukes i funksjonsbeskrivelsen.

Trinn	Elevgruppen på samme årstrinn.
Trinnområde	Arealet som tilhører et bestemt årstrinn. Alle elever har fast tilhørighet til et slikt trinnområde.
Klasserom	Undervisningsrom for den enkelte klasse
Elevgruppe	En gruppe elever fra samme trinn. Antall elever i en elevgruppe kan variere med aktiviteten.
Basisgruppe	Den elevgruppen som har samme kontaktlærer.
Team	De lærerne som har ansvar for undervisning av elever på samme trinn.
Avdeling	1. til 4. trinn utgjør en avdeling 5. til 7. trinn utgjør en avdeling 8. til 10. trinn utgjør en avdeling
Fellesområde	Areal og rom i anlegget som er tilgjengelig for flere trinn samtidig. Dette kan være samlingsarena med kantine, bibliotek eller andre mer uformelle møteplasser.
Spesialiserte arealer	Arealer som er spesielt tilrettelagt for bestemte fagområder. Arealene kan benyttes av alle trinnene. Bruken vil som oftest være timeplanlagt, slik at de ulike trinnene har rommene disponible til faste tider. Eksempler kan være rom for mat og helse, kunst og håndverk og musikkrom.
Sambruk	Når et areal brukes av flere, for eksempel SFO og skole, skole og nærmiljø eller kultur og så videre.

Formidling	Situasjon der lærer eller andre gjennomgår fagstoff, forklarer, forteller eller lignende for en elevgruppe.
Skoletime	En skoletime er på 45 minutter. Begrepet «skoletime» benyttes for å synliggjøre brukstiden av de ulike rom og funksjoner.
Undervisningsøkt	Lengden på en undervisningsøkt bestemmes av aktiviteten og vil derfor variere.

9.2 NØKKELOPPLYSNINGER FOR TRINNOMRÅDENE

Arealer for 1. – 4. årstrinn

Elever	40 elever per trinn
Pedagoger	3-6 per trinn
Brukstid i trinnområdet	Ca. 22 av 25 skoletimer per uke per elevgruppe
Plassering i forhold til andre funksjoner	Nær SFO. Nær felles forskerrom for 1. til 4. trinn. Dette skal også brukes av SFO.
Innredning og utstyr	Digitale tavler i alle rom hvor det skal foregå formidling, PCer, arbeidsbord og stoler for elever, sofa/myke møbler, skap og hyller til oppbevaring. Fast installerte trappeamfi eller lignende for å unngå "rigging".
Lydforhold	God lydskjerming internt i arealet og mot tilstøtende arealer.
Lysforhold	Gode dagslysforhold i undervisningssoner (dagslysfaktor 5 %, se for øvrig kapittel 3.4)

Arealer for 5. – 10. årstrinn

Elever	80-90 per trinn
Pedagoger	8-10 per trinn
Brukstid i trinnområdet	Ca. 20 av 28 timer per uke per elevgruppe
Plassering i forhold til	Nær de spesialiserte læringsarealene.

andre funksjoner	
Innredning og utstyr	Digitale tavler, PCer, arbeidsbord og stoler for elever, skap og hyller til oppbevaring. Formidlingsstasjoner i alle rom som brukes til undervisning i store eller mindre grupper.
Lydforhold	God lydskjerming internt i arealet og mot tilstøtende arealer.
Lysforhold	Gode dagslysforhold i undervisningssoner (dagslysfaktor 5 %, se for øvrig kapittel 3.4)

9.3 GENERELL UTFORMING

De rom og funksjoner som hvert trinn har til disposisjon er samlet i et trinnområde. I den nye skolen er det på 5. – 10. årstrinn inntil 90 elever per trinn, mens det på 1. – 4. årstrinn er inntil 40 elever per trinn.

Det er etablert 10 trinnområder, hver med sammenhengende arealfunksjoner for elever på det aktuelle trinn. Trinnområdet består av varierte læringsarealer, og er utformet med rom av ulik størrelse, til ulike formål og ulike grupperinger av elevene på trinnet. Det er mulig å åpne opp mellom rom, og støyende og rolige aktiviteter kan foregå til samme tid i et trinnområde.

For de minste elevene er det naturlig å bruke trinnområdet til de fleste formål, mens de eldre elevene i økende grad også benytter seg av spesialrom. I trinnområdet møter elevene ulike læringsmiljøer, deltar i varierte læringsaktiviteter og oppbevarer utstyr og materiell som bøker og annet. Det er tilrettelagt for hylleplass til alle elevene på trinnet. Arealene i trinnområdet kan deles i mer private klasserom og fellesfunksjoner for hele trinnet. 1-4 trinn har 2 klasserom, og 5-10 trinn har tre klasserom. Klasserommene på 1-4 bør være 60 m², 5-10 bør det være minimum 70. Arealene for 1-7 trinn skal det etableres amfier. Alle elever skal ha tilhørighet i en basisgruppe med en kontaktlærer som sin primære voksen. Det er naturlig at de ulike basisgruppene har hvert sitt klasserom. Rom og arealer i trinnområdet er utformet slik at læreren har oversikt over større områder (flere rom og funksjoner).

Trinnområdet fungerer som en selvstendig læringszone for alle elevene på trinnet og det pedagogiske personalet på det aktuelle årstrinn. Det er god visuell kontakt mellom rommene selv om funksjoner/arealer utgjør egne soner. Det samme gjelder vegger og dører ut til eventuelle fellesområder.

Alle trinnområder har gode dagslysforhold og utsyn. Alle klasserom ligger mot yttervegg. Det er tatt hensyn til at lys kan komme inn i arealer lengre inn i bygget, og hvordan lyd forplanter seg i eller mellom rom. Det er valgt løsninger som gir god lydskjerming mellom trinnområdene og mellom de ulike rommene innenfor hvert trinnområde.

Skoleanlegget har desentraliserte innganger til trinnområdene, slik at elevene kommer direkte til sine garderobes og sitt trinnområde når de kommer til skolen. De behøver ikke krysse andres trinnområde i løpet av skoledagen.

9.4 HVA SKJER I TRINNOMRÅDENE?

I løpet av dagene oppholder elevene seg store deler av tiden i trinnområdet, og får opplæring i fag hvor det ikke er behov for vesentlig tilrettelegging med hensyn til utforming og utstyr. Opplæringen i trinnområdene varierer mellom formidling, kreative og praktiske læringsaktiviteter, arbeid individuelt og i grupper, refleksjon og samtale, veiledning og oppfølging. Arealene stimulerer til læring, samhandling og samarbeid. Det er flere lærere, og gjerne andre voksne, til stede i trinnområdet samtidig.

Alle rom som brukes til formidling er tilrettelagt for digital tavle og annet relevant utstyr. Plasseringen av digitale tavler er nøye vurdert ut fra lyd- og lysforholdene i arealet, og alle elever ser og hører godt med den valgte plasseringen.

Fellesøkter for trinnet. I arealet er det mulig å samle deler av trinnet for kortere informasjons- eller fellesøkter – for eksempel halvparten av elevene. Ved slike anledninger er det ikke nødvendig at elevene sitter ved et bord. De kan for eksempel sitte i et trappeamfi eller andre steder som egner seg til spontane samlinger. Løsningen er fast installert, slik at lærerne ikke må rigge til noe når de vil samle elevene. Slike skjer hyppig, gjerne flere ganger for dagen.

Det ønskes et auditorium hvor et helt trinn kan samles, men også i disse trinnområdene er det ønskelig med et læringsareal som egner seg til korte informasjons- og fellesøkter og presentasjoner, framvisninger eller diskusjoner og samtaler, i en mer nær/intim setting enn et tradisjonelt klasserom.

Varierte organiseringsformer. Etter en felles formidlingssituasjon er det naturlig at elevene jobber sammen i grupper eller individuelt. Elevene kan da deles i enten like store grupper eller i skjevdelte grupper. Ved større tema- og prosjektarbeid, eller ved bruk av læringsplan, er det behov for å åpne opp slik at hele trinnet (alle elever og lærere) kan arbeide i et stort arbeidsfellesskap. Det er da viktig at man har tilgang til rom av ulik størrelse og at det er mulig å åpne opp mellom rom, skyvedører i glass er ønskelig. Det skal ikke brukes skillevegger.

Ulike læringsaktiviteter. Det skal kunne drives stasjons- og verkstedsundervisning i alle trinnområder. Det innebærer ofte at elevene deles inn i grupper som forflytter seg mellom ulike aktiviteter. Noen leser, noen skriver, noen bruker PC, noen gjør praktiske oppgaver og noen har fagsamtaler med læreren. Møbleringen i trinnområdet er derfor variert og fleksibel, og det er enkelt å forflytte seg mellom rommene.

De fem grunnleggende ferdighetene (lese, skrive, muntlig, regne og digital) kan være utgangspunkt for utforming av arealer, og hvordan man tilrettelegger for ulike funksjoner. Det kan for eksempel bety at man etablerer et areal for aktiviteter som innebærer å lese og lytte, gjerne med mulighet for et lite trinnbibliotek og bokutstilling.

De voksne som arbeider i arealene har nærhet og oversikt over elevene uten å måtte forflytte seg vesentlig. Behov for avgrensning og skjerming er løst i form av mer lukkede rom eller mer intime hjørner og kroker. Alle materialer og alt inventar er av robust kvalitet.

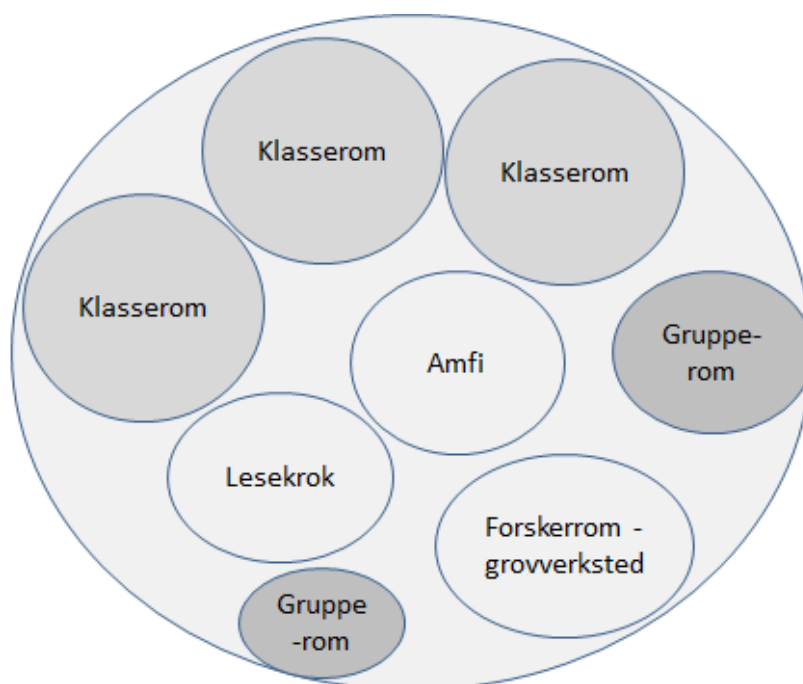
Lager. Aktive barn lærer best – enten det gjelder fysisk eller mental aktivitet. Derfor er materiell og konkretiseringsmidler som fremmer læringen lett tilgjengelig uten at hovedinntrykket av rommet blir rotete og forstyrrende. Hvert trinnområde har derfor gode løsninger for lagring av materiell. Elevene bør enkelt kunne finne frem til materiell selv når det er ønskelig.

Det er tilrettelagt for utstilling av elevarbeider og utsmykning i bygget . Dette gjelder både i trinnområdene og i fellesarealene. Det finnes derfor veggplass og andre egnede steder for presentasjon av elevarbeider.

Alle trinnområder har vaskerene i adaptert høyde, eksempelvis med kraner i 70 cm høyde for 1.-4. trinn, og 90 cm for 5.-10. trinn.

Trinnområdene «vokser med elevene» og er derfor utformet noe ulikt. Elevene opplever at det er stas å flytte til et nytt trinnområde, og at de fysiske rammene endres i form og funksjon. Mens de yngre barn like gjerne ligger på et gulv med læringsmateriell som på ved et bord, har de eldre elevene kanskje større behov for den uformelle møteplassen. Arealene innbyr til at elevene finner «sitt sted».

Illustrasjonen viser eksempel på funksjoner i et trinnområde.

9.5 ELEVGARDEROBER OG TOALETTER

Hvert trinn har egne desentraliserte innganger med garderobe og toalett. Garderoben fungerer som skille mellom rene, tørre arealer inne og våt, skittet areal ute.

- På 1. – 4. trinn er garderoben delt i våt og tørr sone. I våtgarderoben er det plass til elevenes skotøy og ytterklær. Elever på disse trinnene har behov for ekstra

gulvplass i forbindelse med skifte av regntøy og utedresser. 1.- 4. årstrinn har felles garderobe for skole og SFO.

- 5. – 7. trinn – har plass til byttetøy og at elevene kan henge fra seg bag/veske til gymtøy.
- 8. – 10. trinn er det aktuelt med låsbare skap (kodelås).

Garderobene har god ventilasjon og gode tørkeforhold. I gulv er det varme, sluk og avløp slik at vann enkelt kan svabres bort og tørkes opp.

Alle innganger er utformet slik at smuss og skitt ikke kommer inn i skoleanlegget, og det er valgt løsninger som gjør det enkelt å holde rent. I praksis innebærer dette at det er gode løsninger for rist-skrap-tørk og gode bevegelseslinjer for å sikre at smuss i minst mulig grad kommer inn i garderoben. Det skal være vannuttak for spyleslange og sluk utenfor inngang til 1.-2 trinn/SFO.

Tørrgarderobene har tilstrekkelig med hyller tilpasset elevenes alder og plass til å henge fra seg skolesekk, en jakke og bukse, hyller til sko, lue og votter og oppbevaring av skiftetøy. Elevene på 1. og 2. trinn har sitteplass ved garderobeplassen sin.

Av inventar er det planlagt for løsninger som gir enkelt renhold og god lufting for sko og klær. Det er for eksempel metallrist i hyller, skoknagger på vegg, vegghengte hyller og lignende. Materialvalget bidrar til minst mulig støy i garderoben. Dette gjelder både valg av gulv og inventar. Det er tilrettelagt for bruk av innesko.

Garderoben er oversiktlig og synlig fra øvrig trinnområde, og man har ingen skjulte "mobbesoner". Det er positivt dersom tørrgarderoben kan brukes som en utvidelse av læringsarealene.

I garderobene er det minst ett toalett tilgjengelig fra uteområdet uten at en trenger å gå via ren sone i bygget. Dette toalettet er gjerne plassert i grovgarderoben/den skitne sonen. I tillegg finner vi tilstrekkelig antall toaletter tilgjengelig fra den rene sonen, det vil si minst ett toalett per 20 elever i trinnområdet. Ett av toalettene i hvert trinnområde er tilrettelagt for handicappede.

Det er ønskelig med direkte utgang med overbygg og hardt dekke fra trinnområdene, selv om elevene må ned en trapp før de kommer ut.

10 Skolefritidsordning - SFO

SFO er en integrert del av avdelingen for 1-4 trinn. Det er avsatt noe eget areal til denne funksjonen, men SFO disponerer også rom og funksjoner i trinnarealene og har tilgang til spesialrom og fellesarealer i øvrig skole. Arealet som er avsatt til SFO i arealprogrammet skal dermed ikke romme alle aktiviteter.

SFO har arealer for opplevelser, læring, lek og aktivitet. Vi tror at i fremtidens skole veksler barna i større grad mellom skole og fritid, organisert læring, friere aktiviteter, måltid og fysisk aktivitet. Utformingen av hele 1-4 avdelingen er tilrettelagt for det.

10.1 GENERELL UTFORMING

Innenfor avsatt areal i arealprogrammet er følgende funksjoner løst:

- Aktivitetsrom med kjøkken
- Arbeidsplass for ansatte
- Lagerplass ute og inne

10.1.1 Aktivitetsrom med kjøkken

SFO har et eller to aktivitetsrom med kjøkken. Rommene er plassert i tilknytning til trinnarealene, og kan benyttes som en del av trinnenes læringsareal i skoletiden. Samtidig kan aktivitetsrommet benyttes av elever som er på SFO, uten at undervisning for elever som enda ikke har avsluttet skoledagen forstyrres. Aktivitetsrommet rommer først og fremst en åpen kjøkkenløsning for matlaging. Her kan også ulike aktiviteter som håndarbeid, tegne, male, forme, spille, leke foregå. Rommet er utformet slik at det tåler arbeid med våte og sølete materialer.

Kjøkkenet inneholder:

- Godt med benkeplass (barna skal kunne delta i matlaging)
- Dobbeltvask
- Stekeovn
- Tilgang til kjølerom (sambruk med mat og helse-rom)
- Eget fryseskap
- Kjøleskap
- Oppvaskmaskin eller steamer i benkehøyde
- Avspyler i vasken
- Skapplass til tallerkener og kopper til barna
- Matskap (høyskap med uttrekk)

- Avsatt plass til søppel
- Vask til håndvask og drikkevann

Det er plass til å spise for en gruppe på ca. 30 elever i rommet. Bord til måltider brukes dessuten til fritidsaktiviteter (lage, leke, spille). Rommet ligger mot yttervegg og har gode lysforhold og smarte løsninger for lagring av materiell og elevarbeider.

10.1.2 Arbeidsplass for ansatte

I tilknytning til SFO er det en plass til mottak av elever fra skolen, og til utkrysning når foreldre henter dem hjem. Her er telefon, arbeidsbord med PC og plass til å forberede aktiviteter (lage modeller, laminere osv.). Det er låsbare skap som kan benyttes av de ansatte.

10.1.3 Lagerplass

SFO har rikelig med skaplass – gjerne integrerte løsninger. I skapene oppbevares spill, formingsmateriell og produkter elevene holder på å jobbe med. Skapløsning kan plasseres i SFO-basen eller i tilknytning til trinnarealenes lagerplass.

SFO må også ha egnet lagerplass ute til uteleker mm. Dette inngår ikke i arealprogrammet da det er utendørs bygg. Det er også tenkt på kreative løsninger for å stille ut elevarbeider på/i vegger og i vinduer.

10.1.4 Sambruk mellom skole og SFO

Sambruk mellom skole og SFO gir bedre utnyttelse av samlet areal i SFO og resten av rom og funksjoner i 1-4 avdelingen. For eksempel fungerer kjøkkenfunksjonen i SFO som areal for matlaging og formingsaktiviteter i skoletiden. Enkelte arealer og rom i trinnarealene kan også benyttes av SFO.

Deler av trinnarealene kan imidlertid stenges av i SFO-tiden. Det gjelder særlig rom der elevenes skolesaker, digitale verktøy og undervisningsmateriell oppbevares.

Elevene benytter garderobene i trinnarealene også i SFO-tiden. Det er et handicaptoalett med dusj i nærheten av SFO.

De voksne har felles garderobe med resten av personalet, men det er avsatt plass ved SFO til oppbevaring av utedresser til de voksne. Disse henger ikke synlig, men er oppbevart slik at de tørker effektivt.

11 Spesialpedagogisk avdeling

Elever	12
Pedagoger, assistenter og andre faggrupper	8-10
Brukstid	Hele skoledagen, og i SFO-tiden
Plassering i forhold til andre funksjoner	Nær NOA Kort avstand til taxi-parkering/avlevering.
Soner/funksjoner	Scene, hovedrom, øvingsrom, lager
Utforming	Varme i alle gulv
Innredning og utstyr	Integrerte skinner i garderoben, samt stelle-, hvile- og sanserom.
Sikkerhetskrav	
Lydforhold	Enkelte rom må lydisoleres
Lysforhold	Gode dagslysforhold i undervisningssoner (dagslysfaktor 5 %, se for øvrig kapittel 3.4) Hvilerom og opplevelsesrommet trenger ikke dagslys, men må ha mulighet for full blending.

11.1 GENERELLE FØRINGER

Spesialpedagogisk avdeling er en integrert virksomhet i Vestmyra skole. Her møter du elever fra hele kommunene som har behov for en spesiell tilrettelegging. Den spesialpedagogiske avdelingen er imidlertid ikke en virksomhet i virksomheten. Elever og personalet her utgjør en del av det totale skolemiljøet. Gjennom plassering og arealfunksjoner fremmes sosialt og faglig samarbeid og samhandling med resten av elev- og fagmiljøet på skolen.

I tillegg til egne hjemmeområder og fellesrom i avdelingen, disponerer elevene skolens spesialrom og fellesarealer. Elevene i spesialpedagogisk avdelingen er så langt som mulig inkludert i den

ordinære undervisningen på trinnene, og i SFO-driften ved skolen. Det er alltid den enkelte elevs individuelle behov og muligheter for vekst og utvikling som er bestemmende for valg, og når deltakelse i de ordinære trinnene ikke er hensiktsmessig benyttes arealene i avdelingen til skole og SFO. Spesialpedagogisk avdeling er lokalisert og plassert slik at det er enkelt for eleven å være sammen med andre elever på trinnet sitt, enten ved å besøke trinnarealene, eller gjennom å få besøk av elever i egen avdeling. Nærhet til skolens øvrige funksjoner er avgjørende for graden av inkludering.

Avdelingen er utformet med varierte og fleksible arealer. Det gir muligheter for et mangfold av aktiviteter, og rom for å skape verdifulle opplevelser og gode lærings- og utviklingsmuligheter. Samtidig gir bygget anledning til å ta imot elevgrupper med ulikt funksjonsnivå.

Alle oppholdsrom har varme i gulv, fordi flere av disse elevene ofte deltar i aktiviteter liggende på gulvet.

11.2 ELEVENES OPPLÆRINGSBEHOV

Alle elever skal gis et tilbud i samsvar med Kunnskapsløftets fagområder, også elever i spesialpedagogisk avdeling, men elever med vedtak om spesialundervisning har, i større eller mindre grad, et opplæringsbehov som avviker fra elever i ordinær undervisning. Selv om det er stor variasjon innad i disse gruppene, vil opplæringen i hovedsak ta sikte på å styrke elevenes selvhjelpsferdigheter, kommunikasjonssevner og sosiale ferdigheter. Det er et mål at elevene skal fungere best mulig i det hverdagslige og sosiale livet på skolen, i fritid og hjemme. Skolens hovedoppgave er å forberede elevene på et liv der de kan leve, arbeide og ha en meningsfull fritid i samhandling med andre. Skolens pedagogiske virksomhet og utforming av rom og funksjoner blir avgjørende for at disse elevene skal få utvikle sitt potensiale og sitt talent i størst mulig grad, og at de får trene på og lære nødvendige ferdigheter og øke sin kompetanse.

Elever i denne gruppen har sammensatte funksjonshemninger. Felles for dem er at alle har behov for å trene på dagliglivets rutiner, lære grunnleggende ferdigheter og få fysisk trening og fysioterapi – om enn i ulik grad og på ulik måte.

I møte med omgivelsene og andre elever og voksne i skolen skaper eleven kunnskap og egen opplevelse av seg selv. Den enkelte elev må bli sett som subjekt og aktiv aktør i eget liv. Dette elev- og læringssynet betinger at den enkelte elev blir sett og møtt ut fra sine unike egenskaper.

Organiseringen av elevgruppene må ivareta elevens behov for tilknytning og relasjon til faste voksne. Elevenes behov for oppfølging av voksne varierer. Noen elever trenger hjelp og støtte fra flere voksne, andre kan fungere i en mindre gruppe sammen med en enkelt voksne. Enkelte elever trenger skjermede omgivelser som sikrer oversiktighet, nærhet og ro. Samtidig skal alle elever oppleve at de er en del av et større fellesskap og samhandle med andre barn og voksne. Det er derfor avgjørende at bygget gir mulighet for inndeling i større og mindre gruppe og rom for et varierende antall voksne.

Elevens trivsel, læring og utvikling fremmes av god samhandling innad i skolefellesskapet, mellom skole og hjem, samt andre fagmiljøer. Bygget gir rom for dette gjennom en åpen, transparent og inviterende arkitektur. Avdelingen er ikke gjemt vekk eller lukket for omgivelsene.

11.3 FUNKSJONSBESKRIVELSE

Med bakgrunn i elevenes opplæringsbehov har spesialpedagogisk avdeling behov for rom og arealer som gir muligheter for;

- å fremme åpenhet og samarbeid på organisasjonsnivå
- at sammensetning av grupper kan tilpasses endringer i funksjonsnivå
- effektiv utnyttelse av bemanning og areal
- å styrke elevens læring og utvikling av kompetanse og ferdigheter gjennom tilrettelegging av varierte læringsmiljø
- trening i dagliglivets hverdagsaktiviteter
- stor variasjon i opplevelser, lek og erfaringer gjennom et stimulerende miljø
- plass til kroppslig trening, lek og aktivitet
- å gi språkstimulering og kommunikasjon gode vilkår
- trygghet, omsorg, hvile og ro
- å skape noe nytt

11.3.1 En avdeling med to hjemmeområder

I avdelingen finner vi to hjemmeområder med noe ulik utforming. Rommene har smartboard, nettilgang og nødvendige digitale funksjoner. Et hjemmeområde kan bestå av flere rom. Hvordan rom i hjemmeområdene innredes, og tas i bruk, avhenger av gruppens sammensetning og behov. Gruppestørrelser og organisering av elevene varierer, og tar utgangspunkt i elevenes funksjonsnivå og alder. Spesielt tas det hensyn til enkelte elevers behov for skjerming. Rom i hjemmeområdene er ikke gjennomgangsrom, men rom ligger gjerne ved siden av hverandre med mulighet for å åpne opp mot hverandre. Hjemmeområdene har enkel tilgang til garderobe og stellerom/toalett, og ligger i tilknytning til aktivitetsrommet med kjøkken.

11.3.2 Aktivitetsrom med kjøkken

Avdelingen har et aktivitetsrom med kjøkken. Kjøkkenfunksjonen skal tilrettelegges for både elevers og voksnes bruk. Her er det mulig å tilberede varm og kald mat. Kjøkkenet er utstyrt med kjøleskap, komfyr oppvaskmaskin, håndvask med skoldesperre, høye skap og overskap som føres opp til tak for å unngå støvdeponering. Komfyr er sikret med hovedbryter til strøm, slik at elever ikke kan slå den på alene. Kjøkkenet har robuste fasiliteter med benke- og arbeidsplasser. I tillegg har kjøkkenet muligheter for sortering av avfall. Kjøkkenet har areal for spiseplass for inntil 20 personer. Ved disse bordene deltar elevene også i spill, lek, arbeid og kunst- eller håndverksaktiviteter. Rommet tåler våte og sølete aktiviteter og har gode løsninger for lagring av materiell og utstilling av eleverarbeider. Kanskje kan man også på fine dager ta med mat eller arbeid ut?

11.3.3 Samlings- og opplevelsesrom

I dette rommet samles elever til fellesaktiviteter og sosiale, sanselige og kunstneriske opplevelser. Her spiller de instrumenter, synger og lytter til musikk eller andre spennende lyder. Elevene kan dramatisere og lage teater, eller la seg underholde av det som skjer på scenen. Gulvplass gir muligheter for dans, lek og bevegelse. Gjennom lyssetting endres rommets karakter, og rommet skal kunne blendes av. I opplevelsesrommet kan elevene også se film eller spille pedagogiske dataspill på storskjerm. I tillegg er det ønskelig at rommet skal kunne endre karakter gjennom lyssetting og lyd. Rommet er utstyrt med følgende funksjoner:

- Plass til oppbevaring av instrumenter, rekvisitter og kostymer.
- Liten opphøyd scene med sceneteppe
- Danse og bevegelsesareal
- Det skal være god lydisolering i rommet
- Gjennom lys, lyd og bilde skal rommet kunne endre karakter og stimuli.
- Arealene skal kunne møbleres med matter, sittesekker og sansemateriell
- Projektor og stort lerret/tavle

Elever i denne avdelingen har stort behov for trening og fysisk aktivitet. Flere trenger fysioterapi og bevegelsestrening, og rommet kan brukes til dette.

For mer grovmotoriske aktiviteter; løpe, ballspill, turn, balanselek, klatre, klyve skal avdelingen benytte skolens idrettsareal.

11.3.4 Stellerom med dusj og HVC

Avdelingen har behov for et ordinært stellerom med hev-/senk stelleplass, vegghengt HVC, dusj og vask. Det er montert skinne i taket og heiseordning for å flytte eleven fra rullestol til stellebenk. Stellerrommet er plassert i tilknytning til garderoben.

11.3.5 Hvilerom og sanserom

Enkelte elever har ulike sykdommer med diagnoser som krever hvile eller søvn, i løpet av skoledagen. Avdelingen trenger derfor et hvilerom. Det må tas høyde for at det er behov for løfteanordninger i tak i disse rommene. Hvilerommene er utstyrt med matter på gulv eller seng. Rommet skal kunne innredes og benyttes som et sanserom.

11.3.6 Garderobe

De fleste av elevene i denne avdelingen reiser til og fra skolen i taxi. Garderoben er derfor etablert med nærhet til avleveringsplass. Samtidig er det ønskelig at garderoben er nær utelekeplass. Garderoben bør ligge som en lomme til kommunikasjonsarealer. Her er plass til at elevene kan bre ut klær på gulvet for å organisere påkledning. Garderoben er gjerne delt i mindre seksjoner. Det er minst 40 cm bredde på garderobeplass pr elev. Garderoben har plass til alt yttertøy og skotøy tilpasset ulike årstider. I garderoben er det sittemulighet og innredet med hyller og skuffer eller

skap. Det er plass (rist) til oppbevaring av sko, slik at disse ikke trenger å stå på gulvet. Toalett og stellefunksjon er tilgjengelig fra garderobe. Rommet har avfukter og utlufting til friluft. Hyller, skap eller skuffer kan i størst mulig grad betjenes av elevene selv.

11.3.7 Lager

Arealene er tilrettelagt for tungt og plasskrevende utstyr og hjelpemidler. Differensierte hjelpemidler til 12 elever stiller krav til lager og oppbevaring. Noe av dette kan være kaldlager, men det må også etableres gode lager inne i tilknytning til innvendige funksjoner.

I tillegg er det behov for et mindre nærlager for læringsmateriell og undervisningsutstyr.

Noen rom er spesielt tilpasset multihandikappede elever. Disse bør ligge nær garderobe, og garderobeplassen for disse elevene bør utformes med tanke på plasskrevende utstyr/hjelpemidler.

Lagerrom må utstyres med ladestasjoner og rikelig med strømuttak.

11.3.8 Personalfasiliteter

Avdelingsleder har kontor sammen med skolens øvrige ledere. Pedagogarbeidsplassene er etablert i tilknytning til avdelingen (se for øvrig kapittel 13 for nærmere beskrivelse). Ansatte deler garderobe og pauserom med skolens øvrige tilsatte.

Avdelingen har behov for møterom i tilknytning til avdelingen. Dette bør samlokaliseres med øvrig skole, og alle møterom i skolen må kunne sambrukes.

Det må være enkel tilgang til personaltoaletter i/fra den spesialpedagogiske avdelingen.

11.3.9 Uteområde

Det er avsatt areal til utelager/kaldlager/garasje til denne avdelingen. Denne funksjonen bør ligge i tilknytning til inngangsparti og garderober.

Elever i spesialpedagogisk avdeling har tilgang til, og kan benytte skolens øvrige uteareal. I tillegg er det etablert en egen uteplass forbehold spesialpedagogisk avdeling. Deler av dette uteområdet er skjermet for vær og vind med enkel takoverbygg.

Elever i denne avdelingen kommer til skolen i taxi. Trygg avlevering skjer ved overbygd inngangsdør, slik at elevenes utstyr ikke blir vått. Voksne som skal ta imot elevene kan vente på elevene i inngangspartiet med oversikt over innkjørsel/mottaksområdet.

12 NOA –Norsk som andrespråk

Elever	45
Pedagoger, assistenter og andre faggrupper	5
Brukstid	Hele skoledagen
Plassering i forhold til andre funksjoner	Nær spesialpedagogisk avdeling og 5-7 trinn.
Soner/funksjoner	Rom av ulik størrelse og muligheter for å åpne opp mellom rom
Utforming	
Innredning og utstyr	
Sikkerhetskrav	
Lydforhold	
Lysforhold	Gode dagslysforhold i undervisningssoner (dagslysfaktor 5 %, se for øvrig kapittel 3.4)

Avdelingen for Norsk som andrespråk (NOA) finner vi nær spesialpedagogisk avdeling med kort avstand til avdelingen for 5-7. trinn. NOA er et opplæringstilbud for alle elever i kommunen som har norsk som andrespråk. Elevene som går her kommer fra mange land og nasjoner. Noen har vært i Norge i en årrekke, andre er nettopp flyttet til kommunen. Enkelte elever har derfor en annen hjemmeskole enn Vestmyra, og er her en periode før de behersker norsk godt nok til å gå på nærskolen. Andre kommer til NOA enkelte dager eller timer i løpet av en uke. Det betyr at ingen dager i NOA er helt like. Alle elevene tilhører et trinn, og elevene starter alltid dagen sammen med kameratene/medelevene sine på trinnet, før de finner veien til NOA. Her kan de være noen timer eller hele dagen, avhengig av opplæringsbehovet i norsk. Det betyr at det enkelte dager, eller tidspunkt på dagen, er det opp mot 20 elever på NOA, andre ganger kan det være et par stykker.

Nærheten til spesialpedagogisk avdeling gir unike muligheter for sambruk av rom og funksjoner.

NOA består av et stort rom som kan deles i tre. De har også tilgang til noen mindre grupperom som sambrukes med spesialpedagogisk avdeling. I tillegg kan NOA bruke opplevelsesrommet, verkstedet og aktivitetsrommet i spesialpedagogisk avdeling når disse er ledige.

Samarbeidet mellom voksne i NOA og spesialavdelingen er verdifull både faglig og sosialt. Ikke minst gir det muligheter for bedre tilpasset opplæring gjennom en mer fleksibel bruk av voksenressursene og sambruk av rom og funksjoner.

13 Ledelse og personal

Lokalene til personalet skal ligge sentralt plassert i skoleanlegget. Noen funksjoner skal kunne sambrukes, mens andre rom vil være av mer privat karakter og ha behov for skjerming/låsing. Det er viktig at alle hensyn til konfidensialitet ivaretas.

13.1 ADMINISTRASJON OG LEDELSE

Når du går inn hovedinngang skal du tydelig ledes til skolens administrasjon hvor du møter skolesekretærenes forkontor. Sekretærene er det naturlige kontaktpunktet du henvender deg til når du skal i møte med en av skolens ansatte. Foruten arbeidsplassen som er lett tilgjengelig for besøkende, skal sekretærene ha en kontorarbeidsplass som er skjermet for innsyn og egnet for arbeid med konfidensielt materiale.

Det skal etableres to kontor, ett med plass til å avholde møter med inntil ti personer og ett med plass til å avholde møter for inntil seks personer. De resterende kontorarbeidsplassene etableres i landskap med god tilgang til stillerom (telefonrom). Møterommene skal kunne benyttes uten å gå via kontorlandskapet.

Alle kontor og arbeidsplasser har gode dagslysforhold med minimum dagslysfaktor 5 %, viser til kapittel 3.4.

Forkontoret og administrasjonen er knutepunktet i personalarealene, og her skal det være plass til nødvendige analoge og digitale oppslagstavler, samt ansattes posthyller.

Administrasjonsarealene skal organiseres som en egen sone som kan låses av ved eventuell utleie.

13.2 PERSONAL- OG MØTEROM

Fra administrasjonen er det kort vei inn til personalrommet, som foruten å være pauserom for ansatte, skal kunne innredes som møterom. At rommet kan deles i to separate rom med hver sin inngang, er en god tilrettelegging for møteromfunksjon. Den minste delen av personalrommet har plass til inntil 20 personer og i begge rom er det lagt til rette for bruk av digitale tavler og det er strøm og nettilgang for bruk av PC.

Personalrommet skal kunne leies ut til eksterne utenom skolens åpningstider.

13.3 PERSONALGARDEROBE

I et folkehelseperspektiv og for å minimere biltrafikk til og fra skoletomten er garderobeanlegget attraktivt og lagt til rette for at personalet kan gå, løpe, sykle etc. til jobb. For å klare dette er garderoben delt i en tørr og en våt sone. I de to våtsonene, som hver er dimensjonert for to personer, er det mulighet for å dusje, kle seg om og henge vått tøy til tørk. I tørrgarderobene kan ansatte oppbevare hvert sitt par sko og her er plass til å henge yttertøy.

SFO-personalet har en arbeidsdag hvor de flere ganger om dagen veksler mellom å være innendørs og utendørs. Av den grunn er deres garderobeplass til yttertøy og arbeidsklær (vinterdresser, støvler og lignende) lagt i tilknytning til SFO/1. til 4. trinnarealene. I garderoben er det gjort plass til å henge opp personalets arbeidsyttertøy som kjele-/termodresser, regntøy osv. De fleste som arbeider i SFO har ikke sin egen kontorarbeidsplass og det er derfor gjort plass til et låsbart skap for SFO-personalets verdisaker. Gjennom bevisst valg av varmekilde og ventilasjonssystem er garderobens tekniske installasjoner dimensjonert for å transportere bort fuktigheten fra yttertøy som henger til tørk.

13.4 LÆRERARBEIDSPLASSE

Lærerarbeidsplassene for lærere som underviser på samme årstrinn er plassert i egne lærerarbeidsrom ved elevenes trinnareal. Kontorarbeidsplassene er organisert i kontorfellesskap med plass for inntil 6 personer. For at telefonsamtaler skal kunne foregå uten at kollega blir forstyrret, eller at personlige/konfidensielle opplysninger overhøres av andre, disponerer hvert lærerarbeidsrom et stillerom/samtalerom som er godt lydisolert.

Hver enkelt kontorarbeidsplass gir lærerne mulighet til å forberede undervisningen, og for å gjøre nødvendig etterarbeid. Arbeidsplassene er utstyrt med nødvendige tilkoblinger for bruk av PC, med høydejusterbar stol og elektrisk regulerbart skrivebord. Videre er det valgt interiør og løse skillevegger som gjør det mulig å skjerme den enkelte kontorarbeidsplass ved behov.

Lærere som arbeider på samme trinn arbeider tett sammen for å utnytte menneskelige og materielle ressurser best mulig. Det enkelte arbeidsrom er utformet med tanke på at det også benyttes som møterom av teamet. I de tilfellene dette ikke var mulig er møteromfunksjonen skilt ut fra arbeidsrommet til et eget møterom, men da er avstanden fra arbeidsrommet til møterommet kort.

Fra hvert arbeidsrom er det kort avstand til produksjonsrommet som er utstyrt med multifunksjonsskriver og plass til nødvendig papirbehandling.

Alle arbeidsplasser har gode dagslysforhold med minimum dagslysfaktor 6 %.

13.5 SAMBRUK AV MØTEROM

Selv om det er satt av areal til egne møterom i arealprogrammet er funksjonene i skoleanlegget lagt godt til rette for utstrakt flerbruk, for eksempel ved at:

- Møterom i administrasjonen er til sambruk med skolehelsetjenesten eller andre på dagtid.
- Der det er egne møterom for lærere i trinnarealene benyttes disse også til elevsamtaler og møter med foresatte på ettermiddag- og kveldstid.

- Grupperom i trinnarealene fungerer som møterom til samtaler med elever og foresatte, eller som testrom ved behov.
- Skole, PPT og helsetjenesten har sambruk om møterom og testrom.

14 Støttefunksjoner

14.1 SKOLEHELSETJENESTEN

Skolehelsetjenesten er sentral i kommunenes folkehelsearbeid, den skal være et tilbud som det er enkelt å oppsøke, hvor man blir tatt på alvor med sine små og store helseproblemer og utfordringer. Tjenesten er et viktig lavterskeltilbud som skal være lett tilgjengelig for alle elever. Skolehelsetjenestens formål er å arbeide for å fremme elevenes totale helse og forebygge sykdom, skade eller lyte. Tjenesten skal samarbeide med hjem, skole og det øvrige hjelpeapparat for å identifisere og løse de helsemessige problemer som spesielt knytter seg til skoleelevers situasjon. Tiltakene gjelder både enkeltelever og hele skolemiljøet - fysisk og psykososialt, innendørs og utendørs.

Skolehelsetjenesten er organisert sammen med den spesialpedagogiske avdeling og er lett tilgjengelig for alle elevene ved skolen. Valget å plassere helsetjenesten i/ved spesialpedagogisk enhet er med på å innfri kravet om at skolehelsetjenesten skal ha skjermet plassering, samtidig som den er lett tilgjengelig. Arealene innehar funksjonene venterom, toalett og kontorer til helsesøster og skolekurator. Venterom og toalett er i sambruk med spesialpedagogisk avdeling.

Begge kontorene har plass til bord, stoler og låsbare skap, samt vask/liten laboratoriebank, plass til synstester (speil vil redusere krav til avstand) og en behandlingsbank. Kontorene har gode dagslysforhold med minimum dagslysfaktor 5 % og god lydisolasjon. Skolehelsetjenestens behov for et skjermet møterom med plass til 10 deltakere er dekket gjennom sambruk med skolens møterom for øvrig.

15 Drifts-og støtteareal

Skolen har en driftsansvarlig som er til stede på full tid, og som disponerer en fast kontorarbeidsplass. Fra kontorarbeidsplassen kan driftsansvarlig styre de tekniske systemene i bygget og her er plass til oppbevaring av nødvendig bygg-informasjon. Kontoret ligger i tilknytning til varemottak/verksted, renholdsentral og lagerareal.

15.1 LAGERAREAL

I en mindre sentral del av anlegget finner en magasin og fjernlager. Det oppsatte arealet i arealprogrammet kan fordeles på to rom, ett for magasin og ett for fjernlager. I fjernlageret er det plass til å oppbevare noe inventar som stoler og bord, og tilkomsten er derfor utformet med brede dører. Magasinet er utformet og tilrettelagt for oppbevaring av elevmapper/journaler. Alle lagerareal har ventilasjon/varme som gjør at lagret materiale ikke blir ødelagt av fukt og råte.

Lagerbehov for administrasjonen, spesialpedagogisk enhet, spesialiserte læringsareal og generelle læringsareal er omtalt under den enkelte funksjon.

15.2 UTENDØRSLAGER

Spesialpedagogisk avdeling disponerer et utendørslager med plass til leker og utstyr som kjelker, sykler, trampoline, vogner osv. Adkomsten til rommet er god med brede dører (evt. garasjeport) som gjør det enkelt å ta tingene ut og inn.

Også SFO og skolen har et eget utendørslager for sitt materiell. Det utstyret skolen/SFO benytter er ikke like plasskrevende som det spesialpedagogisk avdeling har, men skolen/SFO har mere utstyr. Derfor er det ikke nevneverdig forskjell i størrelsen og utformingen av utelagrene.

Driftsavdelingen disponerer et lager/garasje hvor de kan oppbevare og gjøre enkelt vedlikehold på gressklipper, kostemaskin, snøfreser ol. Lager har også plass til uteredskap som skuffer, spader, feiekoster, trillebår, høytrykkspyler og annet. Lageret skal ha kaldport/garasje, dør,

15.3 RENHOLD

Renholdsentralen har plass til vaskemaskin, utslagsvasker, moppevaskemaskin og gulvvaskemaskin. Av hensyn til varme, fuktighet og avgasser ved opplading av maskiner har renholdsentralen godt avtrekk. Rommet har også sluk i gulv. Dersom anlegget består av flere uavhengige bygg, er det behov for tilsvarende mange renholdsentraler. Renholdsentralen er plassert nær varelevering og med lett tilkomst til byggets eventuelle heis.

Renholdsrom. På hvert plan/avdeling i anlegget er det renholdsrom med plass til utslagsvask, vaskebenk for rengjøring av kluter og mopper, liten lagerreol, støvsuger og vasketralle. Renholdsrommet har også sluk i gulv.

Lagerbehov. Det er behov for egnet areal for lagring av blant annet papir og vaskemidler, og med plass til to highspeed maskiner, støvsuger, skuremaskin og vannsuger. Dette vil anslagsvis kreve 10 – 12 m². Rommet kan være i sambruk med drift. Av hensyn til varme, fuktighet og avgasser ved opplading av maskiner har lageret godt avtrekk.

Utformingen av rommene/kottene, og plasseringen av utslagsvasker og reoler, må være slik at alle funksjoner er tilgjengelig når maskiner og vaskertaller er lagret i rommet.

Kontorarbeidsplass. Ledende renholder skal ha arbeidsstasjon i kontoret til driftsleder med tilgang til en PC-arbeidsstasjon.

15.4 AVFALLSHÅNDTERING

Rom eller skur for kildesortering er plassert med omtanke for trygg tilkomst med bil.

15.5 TEKNISKE ROM

Det programmeres ikke areal til tekniske rom. Arealbehovet gis ut fra de valgte tekniske løsninger og løses innenfor brutto/netto-faktoren. Utformingen av rommene må ta hensyn til tilkomstmulighet og plassbehovet ved utførelse av nødvendig vedlikehold.

15.6 VAREMOTTAK

Varemottaket er utformet med utvendig lasterampe og trygg tilkomst for varelevering, og fungerer i kombinasjon med lager for skolen, drift og renhold.

Via varemottaket skal skolen motta paller med papir-, renholds- og formingsmateriell, videre er det her skolemelk/frukt leveres. Avhengig av hvor funksjonene er plassert i bygget kan levering også skje via f. eks. hovedinngang.

Det må også være mulig å få inn lift i bygget ved behov for vedlikehold og annen drift.

16 Uteområde

16.1 MÅL OG VISJONER

Fauske kommune ønsker å utvikle uteområdet rundt Vestmyra skole til et uteanlegg for både skole og nærmiljø. Området skal ses i sammenheng med uteområdet rundt Fauske videregående skole og nord for Vestmyra mot Kungsetmarka. Området skal være variert tilrettelagt og aktivitetspark for hele kommunen.

Uteområdet skal være et samlende utendørs nærmiljøanlegg for hele kommunen. Kommunen ønsker å skape en aktivitetspark som legger til rette for gode opplevelser, og som har godt omdømme med høy brukertilfredshet og lokal/kulturell identitet. Parken skal være en kilde til fysisk aktivitet, felles opplevelser og individuell utfoldelse for barn, ungdom, voksne og eldre i nærmiljøet, og må derfor tilrettelegges for mange formål og ulike brukere. I tillegg til å være en skolegård, skal området fungere som nærmiljøanlegg, som park og som samlingssted og storstue for byen. Samfunnshusfunksjonen skal ivareta både frivillig sektors planlagte aktiviteter utenom skoletid, så vel som å være et mer uformelt aktivitets- og møtested for byens befolkning. Eksempelvis skal aktivitetsparken kunne brukes til lek, trening, naturopplevelser og rekreasjon. Her skal man kunne leke, trene, klatre, sykle, skate, jogge, drive freerunning/parcour, vandre, hvile, møte, samtale, sanse. Bestefar som triller på tur med barnebarnet i vogn skal kunne møte barn og unge i spill og aktivitet med ball, på ski eller sykkel. Han skal kunne sitte seg ned og nyte stillheten på en benk ved elven eller sitte ved en sandkasse å se små barn/smårollinger i lek. Visjon å bygge noe som vekker internasjonal interesse, og får barna i aktivitet. Fauske kommunes utviklingsarbeid skal forme enhetlig innhold i den helsefremmende skole. I dag er det ingen felles forståelse for hva en helsefremmende skole skal inneholde, enn at det handler om psykososialt arbeid, rus, ernæring, fysisk aktivitet, undervisning, skole/hjem samarbeid.

Visjon å bygge noe som vekker internasjonal interesse, får elever i aktivitet. FKs utviklingsarbeid skal forme enhetlig innhold i den helsefremmende skole. Den nye skolen med uteområde, skal bidra til å oppfylle nasjonale læreplaner, og bidra til realisering av Fauske kommune sin samhandlingsplan. Både psykososialt, rus, ernæring, undervisning, skole/hjem samarbeid. La de bli et område som hele kommunen er stolt av og tar i bruk. Dette anlegget skal gi tilbud til langt flere enn det et tradisjonelt idrettsanlegg gir. Idrettsanlegg gir ikke nødvendigvis flere brukere. Potensialet ligger i egenorganisert aktivitet, i turstier osv. Det er tippemidler til slike anlegg.

Kommunisere verdien av et inkluderende og tilgjengelig samfunn.

16.2 HVEM? PLANLEGGES? DET? FOR?

Uteanlegget skal benyttes av brukere i alle aldersgrupper og med ulike funksjonsnedsettelse. Her nevnes noen:

- Barnehage
- Barneskole/SFO
- Ungdomsskole
- Videregående skole
- Lag og foreninger
- Uorganiserte brukere
- Rekreasjon for alle aldre
- Småbarnsforeldre
- Turgåere – joggere
- Eldre – pensjonister
- Tilfeldig forbipasserende

16.3 HELSE? I? ALT? VI? GJØR? –? FOLKEHELSEPERSPEKTIV

Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven av 24. juni 2011 nr. 29) trådte i kraft 1. januar 2012. Formålet med folkehelseloven er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse. Loven skal legge til rette for et langsiktig og systematisk folkehelsearbeid. «Helse i alt vi gjør» er gjennomgående prinsipp for utforming av skoleanlegget inn - og utomhus. Særlig med tanke på skolens uteområde skal det planlegges for fysisk aktivitet for alle aldersgrupper og for de med funksjonsnedsettelse. Det være seg arealer for lek og utfoldelse, eller tilrettelegging for sykkel- og gangstier, eller tiltak for å begrense motorisert ferdsel.

Loven skal sikre at kommuner, fylkeskommuner og statlige helsemyndigheter setter i verk tiltak og samordner sin virksomhet i folkehelsearbeidet på en forsvarlig måte. Loven skal legge til rette for et langsiktig og systematisk folkehelsearbeid., derfor skal «Helse i alt vi gjør» være gjennomgående prinsipp for utforming av skoleanlegget inn- og utomhus. Særlig med tanke på skolens uteområde skal man planlegger for allsidig fysisk aktivitet for alle aldersgrupper. Det være seg arealer for lek og utfoldelse, eller tilrettelegging for sykkel- og gangstier, eller tiltak for å begrense motorisert trafikk.

16.4 BETYDNINGEN? AV? FYSISK? AKTIVITET? FOR? BARN? OG? UNGE

I dag er graden av fysisk aktivitet i den norske befolkningen for lav, og vår inaktive livsstil er forbundet med helseproblemer og sykdommer. En WHO-studie i flere land viser at barn og ungdom i alderen 11-16 år sitter stille og ser på TV, PC eller gjør lekser i gjennomsnitt 40 timer per

uke utenom skoletid (Departementene 2005). Mer enn hver femte unggutt sitter fem timer foran en skjerm hver dag. Undersøkelser av 9 og 15 åringer i Oslo, viser at deres fysiske form i gjennomsnitt er redusert med 12 % i perioden 1980 til 2000 (Folkehelse instituttet 2004).

Videre finnes det en del indikatorer på at aktivitetsnivået har minket. En av dem er den betydelige vektøkningen som er hos befolkningen. I Oslo har vektøkningen blant 9-åringer av begge kjønn og 15-årige gutter vært på 3 kg, i forhold til i 1975 (Klasson-Heggebø 2003). Andelen overvektige 8-klassinger i Norge har økt fra 7,5 % i 1993 til 11,5 % i 2000 (Andersen et.al. 2004).

I barndommen legges grunnlaget for livsstil i voksen alder. Fysisk aktivitet er viktig med tanke på normal vekst og utvikling av motoriske ferdigheter, muskelstyrke, aerob og anaerob kapasitet og styrking av skjelett og bindevev. Allsidig aktivitet og trening i oppveksten er nødvendig for å oppnå god fysisk yteevne i voksen alder. Den fysiske aktiviteten man har i barne- og ungdomsårene vil kunne ha stor betydning for helsen, både i oppveksten og senere i livet. Den er med på å motvirke en rekke sykdomstilstander som fedme, diabetes 2, hjerte- og karsykdommer, visse kreftformer, beinskjørhet og belastningsslidelser. I følge Handlingsplan for fysisk aktivitet 2005-2009 er fysisk aktivitet en kilde til helse og trivsel. Ommundsen viser i sine studier at fysisk aktivitet og idrett er positivt relatert til psykisk velvære og overskudd, synes å medvirke til å gi barn og unge et bedre selvbilde (Ommundsen 2000).

For barn og unge er fysisk aktivitet nært knyttet til lek. Leken er for barn den viktigste måten å utforske, forstå og takle tilværelsen på. Leken har også stor betydning for unges motoriske, emosjonelle og sosiale utvikling. Konsekvensen av manglende fysisk aktivitet og lek, kan være en rekke uønskede tilstander som lavt selvbilde, angst, stress, nedstemthet og depresjon.

16.5 UTEANLEGGETS UTFORMING

16.5.1 Generelt om utforming

Uteområdet skal være åpent og tilgjengelig for ulike aldersgrupper også de med funksjonsnedsettelse noe som må være en sentral premisse for utformingen av bygg og uteområdet. Fordi området inngår i et helhetlig nærmiljøanlegg som skal «eies» og ideelt sett brukes av alle i kommunen, er verdier og målsettinger som samhandling, samarbeid, fellesskap, tilhørighet, ansvarlighet, helhet, variasjon og fleksibilitet sentralt.

Det er viktig å beholde naturen, tenke helhetlig og utnytte det potensiale som ligger i vann/elv. Bepantning må være tilpasset stedet og bruken av området. Det kan vurderes å innføre nyttevekster som frukttrær og bærbusker. Ved valg av vegetasjon bør det fokuseres på arter som fremhever de ulike årstidene. For å tilfredsstille krav til universell utforming, må allergifremkallende vekster unngås. I tillegg skal det i skolemiljø ikke plantes vekster med giftige plantedeler.

16.5.2 Skolens uteområde

Uteområdet skal oppfordre barn og unge til å holde seg i aktivitet, og gi dem opplevelser som forsterker lysten til å utfordre egne grenser. Det skal være et variert område som tar hensyn til elevers ulike alder, funksjons- og ferdighetsnivå. Uteområdet må utformes slik at behov for regler og restriksjoner begrenses, samtidig som de fysiske rammene ikke begrenser handlingsrommet

eller forestillinger om hva man kan. Barn og unge skal stimuleres fysisk, sosialt, motorisk, emosjonelt, estetisk og intellektuelt.

Ved utforming og tilrettelegging av uteområdet må en i størst mulig grad:

- benytte de naturkvalitetene som ligger i tomten, skog og elv
- sikre best mulige solforhold
- skjerme mot fremherskende vindretning
- unngå forurensede områder og områder med kald luft
- trafikk sikre omgivelser i en radius på 200 meter fra skolen
- ha belysning som gjør det mulig å bruke uteområde på mørke dager og kveldstid (for eksempel turløyper, sykkelstier i skogen)
- legge til rette for uværsdager, for eksempel takutstikk i bygget, leskur, overbygg
- Ta tak i vinterdimensjonen gjennom å legge til rette for helårsbruk, for eksempel skal samme funksjon kunne tas i bruk til ulike formål sommer og vinter (joggeløypa blir skiløype)
- gjennom materialbruk og utforming begrense behov for vedlikehold
- utformes slik at anlegget utløser tippemidler eller andre støttemidler

Uteareal på Vestmyra skal tilby:

- barn og unge gode utfoldelsesmuligheter for allsidig fysisk aktivitet
- rom for ulike typer sosial aktivitet
- trygge og trivselsskapende omgivelser
- rom for å tilegne seg ny kunnskap og utøve virkelighetsnær læring
- rom for spenning og uforutsigbarhet
- opplevelse av lokal identitet
- estetiske og kunstneriske opplevelser i lek og avkobling

Det er ønskelig at elevenes leke- og oppholdsareal utformes med soner som er tilpasset de forskjellige alderstrinnene i skolen. Det skal også etableres et leke- og aktivitetsområde særlig tilrettelagt for elever i den spesialpedagogiske avdelingen. Det er viktig å utforme utearealer med tanke på mulighet for bruk hele året. Områder som endrer karakter etter vær og årstider kan gi spennende muligheter og stimulere fantasi og kreativitet. Det bør også legges til rette for at barna kan påvirke, skape og endre omgivelsene sine.

Følgende elementer ønskes vi å finne i uteanlegget:

Fysisk aktivitet og motorisk utvikling:

- Jungel
- Hinderløype
- Skatebane/-areal
- Sykkelbane
- Joggeløype
- Klatremuligheter
- Gangveier, turstier gjennom naturområder
- Skiløype
- Skøytebane. Viktig med vannkran ute for vinterbruk.
- Akebakker
- Utendørs treningsapparater
- Friidrettsaktiviteter som løping, hoppe, kaste
- Baner og utstyr til ballspill (basketball, volleyball, håndball, fotball)
- Bordtennis
- Frisbee-golf
- Lekeapparater (UFO-disser, kulefendere til å klyve på, leketårn, store sklier, trehus ol)
- Sandbasseng
- Trær som kan klatres i
- Dans

Sosial og emosjonell utvikling

- Uformelle møteplasser
- Samlingsplasser
- Godt tilbud om benker og oppholdsplasser langs gangveier
- Sitteplasser under tak
- Måltid – lage og spise
- Gapahuk, bål plass, lavvo
- Sittegrupper skjermet for vær og vind

Estetisk utvikling

- Ta vare på uberørt natur, skog og elv
- Grøntareal - beplantninger
- Kunstinstallasjoner for lek
- Vannrenne
- Terrengformer lagt inn i landskapet
- Bevare noe av myra
- Sanseshage
- Synlig klokke ute
- Behagelig lydssignal for å kalle elever inn og ut

- Drikkefontener

Kognitiv utvikling

Utearealet skal tilrettelegges for læringsaktiviteter ved å tilby funksjoner/soner for:

- Område for uteskole med bål plass lavvo, gapahuk
- Scene og utendørs amfi med muligheter for å koble opp lyd til musikk og mikrofon. Lydanlegg slik at man kan høre musikk og for eksempel danse i friminutt.
- Vei som er malt inn på asfalt for med trafikkskilt og vegmerking
- Uteklasserom og verksted for naturfag og kunst og håndverk
- Utforming som stimulerer til å lese, regne, lytte og muntlig aktivitet (grunnleggende ferdigheter i Kunnskapsløftet). For eksempel gjennom utsmykking (spill, paradiser, tall, bokstaver, kart, kompass ol)
- Utnytte tilgrensende skogsområde med myrer og vann til undervisning og ekskursjoner
- Naturfaginstallasjoner, for eksempel solur, planeter, ulike stein og bergarter som er merket med navn, og som man kan leke/sitte på.

Lagring av leker og utstyr er beskrevet under støttefunksjoner, kapittel 14.

16.5.3 Særlige hensyn til uteområde for spesialpedagogisk avdeling

Det er avsatt areal til utelager/kaldlager/garasje til denne avdelingen. Denne funksjonen bør ligge i tilknytning til inngangsparti og garderobes.

Elever i spesialpedagogisk avdeling skal ha tilgang til og kunne benytte skolens øvrige uteareal. I tillegg er det behov for at det etableres en egen uteplass forbeholdt spesialpedagogisk avdeling. Deler av dette uteområdet må være skjermet for vær og vind med enkel takoverbygg.

17 Trafikk og parkering

Ved planlegging av uteområder er det avgjørende at trafikken løses på en oversiktlig og sikker måte. Anlegget skal ha tilfredsstillende planløsning for parkering, avsetningsplasser og varelevering. Biltrafikk og myke trafikanter skal så langt som mulig holdes atskilt slik at farlige situasjoner ikke oppstår.

Det skal etableres plass for trafiksikker avlevering og henting av elever til – “kiss and ride”. Denne kan være et lite stykke fra skolen, og er knyttet til fortau eller gangvei.

Det skal legges til rette for enkel adkomst for taxi til spesialpedagogisk avdeling. Avstigningszone må ligge under tak og med direkte kontakt inn mot avdelingen. Ved inngangspartiet skal det etableres en «ventesone» med god sikt mot innkjøring/avleveringszone.

Elever som benytter buss skal ha trygg ventesituasjon og fortau/gangvei til og fra skolen. Det forutsettes ikke at skolebuss skal kjøre helt opp til skolen, men det skal legges til rette for snumulighet og oppstillingsplass for en buss til bruk på utflukter etc. i nærheten av hovedinngang.

Parkeringsplasser for sykkel skal være nær skolen og må plasseres slik at risiko for tyveri og hærverk reduseres.

Ansatte og besøkende skal stimuleres til å gå eller sykle. Det skal derfor etableres et minimum av parkeringsplasser. Parkeringsplasser som brukes av ansatte og besøkende på dagtid skal kunne benyttes av brukere av idrettshall og skole på ettermiddag- og kveldstid.

- Skolen skal basere seg på sambruk med videregående og idrettshall om eksisterende parkeringsplass.
- Det skal etableres 165 sykkelparkeringer.

Skolen mottar ferskvarer som melk og frukt flere dager i uken, og ellers jevnlig vareleveranser. Det skal legges til rette for enkel adkomst til varemottaket og det skal planlegges for tydelige trafikkarealer for biltransport til varemottak. Varemottaket skal være nær heis, dersom bygget er over flere etasjer.

Litteratur

Andersen, Strømme (2001): Fysisk aktivitet og helseanbefalinger, Tidsskrift Norske Lægeforening 2001; 121: 2037 – 41

Departementene (2004): Handlingsplan for fysisk aktivitet 2005-2009 Sammen for fysisk aktivitet, 1-1104B.

Helsedepartementet (2002-2003): Stortingsmelding nr. 16 (2002-2003): Resept for et sunnere Norge.

Lyngstad, Idar (2006): Kroppsøving- bevegelsesopplevelse, danning, eller simpelthen blott til lyst, Master i kroppsøving HINT

Nesheim og Haugland (2003): Fysisk aktivitet og opplevd helse blant norske 11 – 15 åringer, Medisin og Vitenskap.

Ommundsen, Yngvar (2000): Kan idrett og fysisk aktivitet fremme psykososial helse blant barn og ungdom? Tidsskriftet norsk lægeforening 2000; 120: 3573-7

Sosial- og helsedirektoratet (2000): Fysisk aktivitet og helse – anbefalinger, IS 1011, 2000b.

Utdanningsdirektoratet (2006): Læreplanverket for kunnskapsløftet, Interface Media AS

<http://www.fhi.no/artikler/?id=47357>

<http://www.bt.no/innenriks/article200226.ece>

Utdanningsdirektoratet: Formålspragrafen

Oppsummering innvendinger fra utdanningsforbundet ved Vestmyra skole

En del pedagoger og ansatte ved skolene var/er i mot storskole. Alle er klar på at vi trenger ny skole på Vestmyra, men det vært reaksjoner i forhold til strukturdebatten. Når det er sagt, så har det i forhold til dette prosjektet fra tillitsvalgthold tatt opp følgende punkter i forhold til rom-/funksjonsprogram og prosjektledelse:

Elevtall

- Elevtall som er lagt til grunn ved tidligere utbygging har vist seg og ikke stemme.
- Målet til kommunen er at skolen skal bli så bra at foreldre ønsker seg til en slik skole, dette vil i så fall føre til økt tilvekst til sentrumsskolen.
- Redd for at skolen bygges marginalt, slik at svingninger i elevtall og tilvekst vil føre til at skolen er for liten når den er ferdig bygd.
- 3 paralleller vil føre til store «klasser» eller mange elever per kontaktlærer.
- Tilfellet i høst er at det er kommet 10 nye NOA-elever på Vestmyra.

Pedagogisk grunntanke

Den nye skolens utforming er basert på trinntanken. Ankepunktet har vært at trinntanken og klasseromstanken er to forskjellige pedagogiske grunnsyn slik at ideelt sett burde den pedagogiske plattformen være diskutert først. Til det har vi fått tilbakemelding at det har vi ikke hatt tid til. Dette har ført til en del støy i og med at en del pedagogisk personale ikke er kjent med hva dette innebærer. Det har vært for dårlig informasjon og har ikke blitt sagt høyt at trinntanken skal ligge til grunn. Dette temaet har i det lengste vært unngått å ta offentlig. Nå er dette stadfestet og utdanningsforbundet Vestmyra ønsker at man innhenter folk med kompetanse på dette feltet til å «skolere» personalet i denne måten å tenke på. Kanskje kan det gjøres på samme måte som med VFL, der man har endringsagenter som blir skolert og skolerer det øvrige personalet. Dette skal jo ikke bare ligge til grunn på Nye Vestmyra, dette er vel tenkt som en felles pedagogisk plattform for hele kommunen. En stor prosentandel av Vestmyras personale ønsker å videreføre klasseromsteningen og at det opprettholdes 4 paralleller.

Stor nok!

Det har vært en stor bekymring for at Nye Vestmyra skal bli for liten. Dette fordi det har vært en frykt for at viktigheten i å bevise at storskole lønner seg, slik at storskoledebatten dør ut, skulle råde over det at vi får en funksjonell skole.

Arbeidsrom

Det har vært tatt opp bekymringer rundt at det har vært operert med at x antall elever gir x antall pedagoger, men at virkeligheten kanskje er deltidsansatte eller en del mindre stillingsprosenter, som fører til at for eksempel to pedagoger innehar til sammen en stilling. Dette utløser behov for to arbeidsplasser og ikke bare en. Dette må tas med i regnskapet fordi vi ikke bare kan se på det antall pedagoger vi har i dag. Dette er en skole for fremtiden og det vil være variasjoner i stillingstall akkurat som elevtall.

Det er et unisont ønske fra pedagogene ved Vestmyra at man ønsker seg «kontorer» med plass til 2- 3 pedagoger og med tilhørende teamrom utenfor, i tillegg til telefonrom med flere linjer ut. Dette henger sammen med at de aller fleste pedagogene ønsker å fortsette klasseromstanken og den pedagogikken som ligger i dette.

I og med at diskusjonen rundt pedagogisk plattform ikke har vært i forkant, og at det ikke har blitt sagt høyt at det er trinntanken vi skal over til, så henger ønsket med arbeidsplasser sammen med ønske om videreføring av pedagogikk.

Arbeidsrommenes utforming må være i stil med den pedagogiske plattformen. Det kan hende at det pedagogiske personalet ville kommet med andre ønsker, dersom det hadde blitt jobbet med trinntanken i forkant. Dette fordi det krever en annen måte å jobbe sammen som team. Derfor er det meget beklagelig at den pedagogiske tenkemåten ikke ble jobbet med i forkant av denne bestillingen til arkitektene.

Det må være nok arbeidsplasser!

Dersom vi skal være en foregangsskole og som skal ha studenter i drift. Da trenger vi arbeidsplasser som kan stilles til rådighet for disse.

I tillegg har vi en del assistenter som til daglig har mer eller mindre ansvar og oppfølging i forhold til enkeltelever, de vil trenge en arbeidsplass. Videre må man med tanke på at det er en skole for fremtiden ta hensyn til at kanskje andre typer profesjoner skal inn i skolen.

Lagerplass

Nye Svolvær skole, som vi har besøkt, var nærmest bygd uten lagringsplass og dette resulterte i at grupperom tenkt til elevene ble tatt til lager.

På dagens «Lille skole» Vestmyra 1. – 7. trinn, er et personaltoalett/handicaptaolett blitt tatt som lagerrom for renholderne. Dette fører til stor pågang på de få toalettene vi har.

Spesialrom

Når det gjelder innvendinger i forholdt til musikkrom, M&H, K&H og naturfag og så videre så har eksperter på dette feltet uttalt seg i flere omganger. Faglærer Brit Hultmann har undervist i M&H i en årrekke og har i tillegg i forrige runde med nybygg vært på ulike skoler og gjort seg noen erfaringer i forhold til M&H-rommet. Hun har tidlig i prosessen kommet med en del momenter som vi som ikke underviser i faget ikke kunne forutsett. De viktigste momentene der er ikke tatt hensyn til slik at jeg velger derfor å legge med de momenter som hun har kommet med (se slutten av oppsummeringen)

Spesialpedagogisk avdeling

Denne avdelingen er tenkt for elever som trenger ro i enkelte tilfeller, som det er mest hensiktsmessig å skjerme fra andre eller andre bør skjermes fra dem.

I tillegg til disse elevene har man elever (med diagnoser som ADD, ADHD, asberger, tourettes og autister). Noen av disse må av og til ha tilgang til et eget rom i perioder og da vil grupperom som er tiltenkt trinnet brukes til enkeltelever. Vi er bekymret for å komme i samme situasjon som Svolvær skole, nevnt lenger opp.

Grupperom

I hverdagen er det stort behov for at hvert trinn har tilgang til sine grupperom, **minimum** tre stykker per trinnområdet.

Tidsaspektet

Det har kommet frem bekymring rundt at tidsaspektet er kort. Det er mange møter på kort tid og lite tid til å tenke gjennom slik at høringene blir litt heseblesende.

Henstilling om en ryddig prosess videre

Vi tillitsvalgte ønsker en ryddig prosess i forhold til hvem skal jobbe hvor og hvem skal gjøre hva, selv i tider der det ikke er så mye nytt å melde. Dette for å unngå spekulasjon og rykter og unødvendig stress rundt avklaringer på fremtidig arbeidsplass. Vi opplever et udekt informasjonsbehov hos ansatte, dette må vies tid og ressurser til. Dette har blitt sagt at det skal settes inn betydelige ressurser i en femårsperiode i forhold til skoleutvikling i Fauske kommune.

Oppsummering fra Brit Hultmann, se neste side.

Med vennlig hilsen
Lena Wangen
Tillitsvalgt Vestmyra skole

Innspill i forbindelse med Norconsults forslag til spesialrom, skolekjøkken, ved Vestmyra skole.

Etter sterk oppfordring fra rådmann Even Ediasen om å vise engasjement i skoleutbyggingen, har vi som i dag underviser i mat & helse på 6. og 9. trinn ved Vestmyra skole, sett på utkastet fra Norconsult.

Vi skjønner at man er interessert i å spare areal ved utbyggingen, men tror at over tid vil deres løsning ikke gi noen besparelse. Det er foreslått 2-3 pedagoger. Da går vi ut fra at det er tenkt 1 pedagog sammen med gruppen på 6 elever i kantinekjøkkenet, og 1-2 pedagoger på den største gruppen på skolekjøkkenet. Slik situasjonen har vært fram til i dag, har det alltid vært økonomi til bare 1 pedagog på skolekjøkkenet 9. trinn, 24 timer i uka. Vi ser ikke for oss at det i framtida vil bli noe annet. Det er en av grunnene til at løsningen ikke virker helt gjennomtenkt. Dersom man skal bruke 2 rom i stedet for 1, vil det imidlertid kreve 2 pedagoger. Elevene skal ikke være alene, og mens noen er engasjert i borddekking og får veiledning på dette område, holder andre på med maten og får veiledning der.

Elever samtidig.

25 elever. 16 elever på skolekjøkkenet og 6 elever i kantinekjøkkenet. Dette virker ok.

Pedagoger.

2-3 pedagoger.

Se kommentar over.

Brukstid.

Daglig i skoletiden. Arrangementer eller utleie på kveldstid.

Dette er som i dag. Skolekjøkkenet brukes alle timer hver uke.

Plassering.

Plassering nær kjølerom, vaskerom og lager er nødvendig, mens det ikke er noe krav fra oss om å være nær amfi og auditorium. Vi ser for oss at det da må være godt lydisolert.

Soner/Funksjoner.

Norconsult foreslår soner for matlaging og demonstrasjon, kjølerom, lager og oppbevaring og stell av tøy.

Det er viktig at lærer her får demonstrasjonsbenk med oppvaskkum og komfyr, og tavle/smart-board bak. Det må også være plass til et par PCer i rommet.

Trenden er i dag at vi går tilbake til at demonstrasjon/modellering er lærerrikt for elevene. Vi har innsett at de lærer ikke så mye av hverandre, for de sitter ikke inne med så mye kunnskap på dette området.

Kjølerom, lager og oppbevaring bør være egne rom og ikke soner inne på kjøkkenet.

Stell av tøy må foregå på vaskerom.

De foreslår også formidling/teori og bespisning lagt til kantineområdet. Er det da tenkt at kantina skal stenges for andre og kun være åpen i matfriminuttet? Faget er ikke sånn at vi enten har teori eller praksis. Dette går hånd i hånd gjennom hele arbeidsøkta. Den beste læringen skjer når vi kan veksle mellom teori, demonstrasjon og praksis. Det blir vanskelig å flytte gruppa til et annet rom når vi skal ha teori noen minutter mens mat koker/ steker. Vi er avhengige av å være i samme rom og kunne følge med også på maten.

Bespisning bør også skje inne på skolekjøkkenet.

Utforming.

Norconsult foreslår at soner for koking, anretning og oppvask gjerne må samles for å spare areal.

Vi har aldri ytret ønske om det. Vi ønsker tradisjonelle "familiekjøkken". Det gir elevene en bedre mulighet til å samarbeide om et endelig resultat (måltid) på sin gruppe. Det høres fint ut at elever som utfører samme aktivitet (for eksempel steke fisk) kan stå ved siden av hverandre og lære av hverandre, men i virkeligheten fungerer det ikke sånn. Elevene er nybegynnere i en læringsfase og har sjelden mye å bidra med. Noen ønsker heller å sabotere for sine medelever. Hvis alle elevene skal forflytte seg til en egen sone hver gang de for eksempel skal koke noe, blir det mye uro og vandring. Det fungerer bedre å være på sitt eget område. Da føler også de fleste større ansvar i ryddeprosessen.

I løpet av skoleåret skal det gjennomføres individuelle praktiske prøver. Dersom vi har tradisjonelle "familiekjøkken" kan vi gjennomføre prøve for 4 elever samtidig. Hvis vi får soner der alle skal stå sammen ved komfyrene, blir dette nesten umulig, og vi har ikke tid nok til at bare en elev skal ha prøve pr gang.

Det er foreslått en egen sone for anretning, dvs legge opp mat etter at den er ferdig. Det har vi ikke bruk for. Vi trenger godt med arbeidsbenker for baking og tilberedning av mat i nær tilknytning til komfyren.

Vi trenger også godt med skaplass og skuffer for å ha utstyr i på hver gruppe.

Innredning og utstyr.

Vasker: Det må være vasker for håndvask. Dette bør skje i en sone av kjøkkenet og trenger ikke være ved hvert familiekjøkken.

Oppvaskmaskiner: Vi kan ikke nyttiggjøre oss oppvaskmaskiner. De bruker for lang tid, slik at utstyret vil ikke være klart til bruk når vi trenger det. I dag har vi en steamer, som bare er 3-4 år gammel. Denne kan vel flyttes til den nye skolen? På et skolekjøkken skal sluttskyllingen i maskinen ha en maksimumstemperatur på minst 85°C. Ved steameren må det være en skyllekum med dusj, slik vi har i dag.

Når skolekjøkkenet skal brukes til utleie bør det være en steamer.

Det må også være oppvaskkummer ved alle 4 "familiekjøkken". Elevene skal forberedes til å flytte for seg selv, kanskje på en hybel, og da vil nok de færreste ha tilgang til oppvaskmaskin.

Lydforhold.

Dette er ikke kommentert fra Norconsult. Vi må imidlertid tenke på at dette er en læringsarena, og hvis skolekjøkkenet ligger inntil musikkrom, amfi og auditorium, må det være lydisolert, slik at undervisningen kan foregå uforstyrret.

Lysforhold.

Gode dagslysforhold.

Samtalerom/Arbeidsrom.

Dette punktet er ikke tatt med fra Norconsult. I dag har vi et rom med innsyn til skolekjøkkenet. Her foregår evalueringssamtalene med den enkelte elev. Hver elev har på 9. trinn 2 slike samtaler i året. Dette skjer mens resten av gruppa utfører sine praktiske oppgaver. Når det bare er en pedagog, så er det viktig at det er innsyn til skolekjøkkenet, slik at man kan følge med på hva som skjer der mens man snakker med hver enkelt elev. Døra må kunne lukkes slik at eleven som er til samtale føler at dette er privat. I dag gjennomføres det 160 – 200 slike samtaler pr år (avhengig av elevtall). Siden VFL (vurdering for læring) er et satsningsområde for Vestmyra, regner vi med at det ikke blir færre slike samtaler i framtida.

Dette rommet bør også være faglærers arbeidsrom og ha plass til å oppbevare lærebøker.

Garderobeforhold.

Elevene må ha mulighet for å henge av seg noe tøy. Dersom alle elever får egne garderobeskap annet sted på skolen, kan de selvsagt bruke disse.

Avslutningsvis vil vi presisere at opplæringen i mat & helse skal stimulere elevene til gode arbeidsvaner og arbeidsglede. Vi har snakket med våre elever som kommer fra forskjellige skoler, og de uttrykker at det er roligere og mer oversiktlig å arbeide på et kjøkken med familiegrupper enn på kjøkken hvor de må forflytte seg mellom forskjellige soner, alt etter hva de skal gjøre. Og det er vår oppgave: Gi elevene lyst til å lage mat og holde orden hjemme, ikke på et restaurantkjøkken. Det får videregående ta seg av.

Konklusjon:

Vi ønsker tradisjonelle familiekjøkken med god arbeidsplass.

Det må være plass til både teoriundervisning, demonstrasjon, praksis og bespisning inne på skolekjøkkenet.

Stell av tøy må skje på eget vaskerom med innsyn fra skolekjøkkenet.

Det må være et rom hvor vi kan gjennomføre evalueringssamtaler. Dette rommet må ha innsyn til skolekjøkkenet. Kjølerom og lagerrom bør ligge mellom skolekjøkkenet og kantina, for enklere sambruk.

På vegne av de som i dag underviser i mat & helse ved Vestmyra skole

Brit Hultmann
fagansvarlig, mat & helse

29.09.2013